

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

310296

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 21-వ తేది మంగళవారము No. 194
హిందూభిక్షామండలి ప్రకటనము, మార్గశిరమాస శుద్ధ తృతీయ 3. సంచిక ౧౯౪

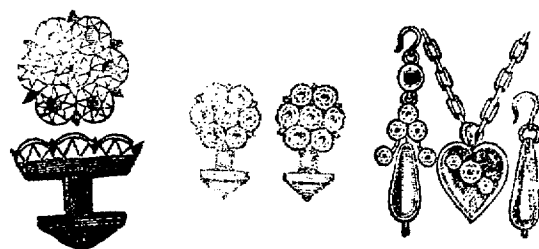
ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథము

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీమొదటివాచకము డిట్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మభోధి నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజిజ్ఞాసా సంఘము (శిరీసము విడిచిన తరువాత ఆస్తిస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకౌముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	0	0
సత్యవత్ససాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు	...	1	0	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము.
(తపాలపెట్టె 212.) 7, తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు.

ఒక సారి దయ చేసి (3)

ఈ ప్రదర్శనకా. న, నమ్మకమును, మాటపదమును ఖచ్చిత పరిశీలింపుడు. పువ్వరాగములు చేర్చి కట్టబడినకమ్మలు, తోడు లు, అంటుపోగులు, ముక్కుపుడకలు, సాధారణ బేసరీలు, కావరు బేసరీలు, లోలాకలు మున్నగునవి విక్రయమునకు సిద్ధ ముగా నున్నవి. హాజరులోలేనివి నియమిత కాలములో తయారు చేసి యిచ్చెదము.

ఉమ్మడి గామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి
(1842) అంకు కంపెనీ, నగల వర్తకులు,
649 చెనాబాగురోడ్డు, మద్రాసు.

శబ్దకౌముది

జేబులో నిమగ్నం చిన్న నిఘంటు ప్రతి 1-కి రు ౧-౪-౦
కాల కేసు - తియ్యారవల. క్రొత్తది ప్రతి 1-కి ,, ౧-౮-౦
రంగరాయవిజయము ,, ,, ప్రతి 1-కి ,, ౦-౮-౦
వీనికి తపాలు ఖర్చు జేయ. వలయువారలు:-
యస్. రంగాచార్యులు, మాంబళము - సైదాపేట
అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

రత్న పురుష లేహ్యము

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణ ములవలన, కఠిన శుక్లవర్ణమును పోషించి బలముకలుగ జేయు ఈ యా మూలికామహిమ తెలియనివా నుండదు. విశేషించి వ్రాసినవలయు లేదు. శే 1-కి రు 3-4-0 లు.

హనుమానికి శేట్టాకు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

జైండు చేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

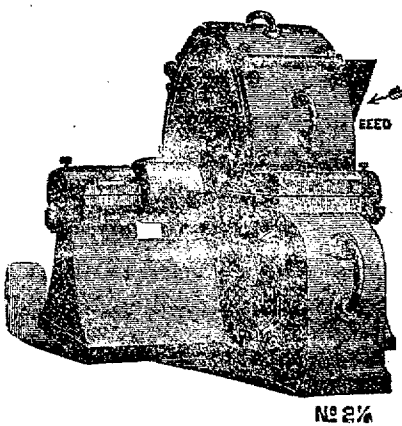
1 భాగము 800 పేజీలు	రు	1-0-0
భాగము 272 పేజీలు	రు	1-0-0
భాగము 280 పేజీలు	రు	1-0-0
కాశీవారి 1 భాగము 438 పే.		1-8-0

(869) 72 పేజీల కేబులాగు ఉచితము.
మంజువాణి ముద్రాశురకాల, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా.

వివాహాంతరము

ఒక సం॥ రమునకు జనకు సం॥లు సెలవవారిగా వ్రాయబడు కట్టము రు 2/-, జీవితమునంతటిగానూ దత్త అంకి ర్తలతో వ్రాయబడు రు 5/-, ఇతరకారము జీవిత మంకిటి లోను ప్రతి సం॥ రములో జనకు ముఖ్యములతో వ్రాయబడు రు 8/-, జన సం॥లు, సెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక చిత్రమును పంపవలెను. అన్ని పులములనుండి మితిలేని యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చియున్నవి. వా ర్తము ఆంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును. బి. ఆర్. శ్రీనివా సుని, కుకలింగుల ముఖవరం (1) నాగూ తెలంగాణ.

కార్టర్ డిజిల్ ఇంజిన్ గ్రేటర్లు

ఈ యంత్రములు 200 రకముల వస్తువులను మిక్కిలి వాగుగా విసరి పిండిచేయును. హిందూదేశమునందు ప్రతిచోటనుండు నట్టి కంట్రాక్టరులు, పిండి విసరించు వారు దీనిని ఉపయోగించుచున్నారు.

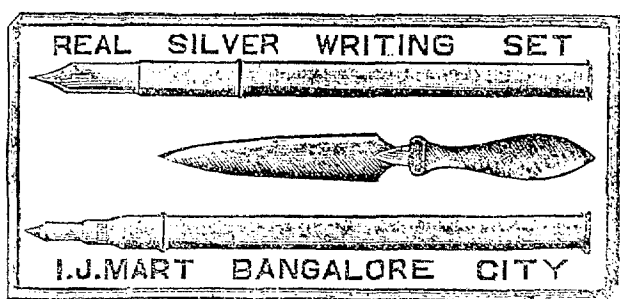
మార్షలు ఆవిరి ఎంజినుచే నడపబడునట్టి కార్టర్ డిజిల్ ఇంజిన్ గ్రేటరు మిక్కిలి తృప్తికరముగా నున్నది.

నెం 1917 రు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

Marshall, Sons & Co., India, Ltd.
Engineers.

9, Second Line Beach, MADRAS.
and at

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE,
BEZWADA, & TANJORE.

మంచి మెడికల్ ఫేయబడిన సెన్సిత్, ట్రి లుక్స్
 పేవర్ కట్టర్ అంతయు రూ. 12-0-0 మాత్రమే. బహు
 మతిగా, నిచ్చుటకు నిజాన్లాఘ్యమైనది. ఒకటి తెప్పించి
 చూచినయెడల దీని మానిమాత్రమే 12 రూ. ఇవ్వవచ్చు
 నని మీరకు తెలియును. కొద్దిగానున్నవి. “జీతెంబరు” నల
 సమీపించినది. తక్షణమే ఆర్రును పంపుము.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్కు, నగర్త వేట, చెంగుళూరు శిటి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, తపోలాపెట్టె 212, మదరాసు

మూటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, తృష్ణాజిల్లా.

హిందూదేశములో నాకుని బావ వేదమునుగూర్చి అభిప్రాయములనుబట్టియుచుండిన సారాంగమలనుగూర్చిన, సేను బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును సమ్మతిపొందిన హిందూదేశమునకు బోయి యుంటిని. నాకు ముగ్గురి చాతీధర్మమొనగినది బాబాయిరాజు ధాని బ్రిటిషుసర్వరుగు సర్ జాజ్జిలామడే గారు. అన్ని చోట్లను గొప్ప బ్రిటిషుఉద్యోగులు మున్న సర్కారుంచి బంగళానగరి వైస్ రాయగారగు రిజింట్రప్రభువుగూడనుదక్షమతేరు యందునుచ్చిరి. సేనా బ్రిటిషు ప్రధానోద్యోగివై యుండినను, నానింతకన్న గొప్పగౌరవమును పొందియుండను, రావున జమీదార్ భారతీయుల కేయుపకార మొనర్చినను అది బ్రిటిషు గొన్నరాధికారములనుబట్టి జడయును.

ఈశ్వరసందేశము

అణిమా మహిమా వైవర్తిమా లభిమా రథా

ప్రాప్తి ప్రాకాశ్య మిత్యం వశ్యం చాన్తభూతయః.

ఇది ఆమస్మికసంబంధమైన అష్టైశ్వర్యములు. ధన దాన్య, వస్త్ర, వాహన, భూ, గో, రత్న, పీఠాభ్యుదయ విహితైశ్వర్యములు. విహితైశ్వర్యములు సుస్థిరవిధములు కావు. మానవుని మునుజ్జ్వలత కనిపెట్టుట శర్మదిన సాధనసంపత్తి. పీఠి పాశములనుండి కప్పించుకొనుట నుం దుత్తీర్ణత నొందినవాడే మోక్షార్హుడు. ఇట్టి ముముక్షువుల ఆగమన మపేక్షించి, స్వర్గపాలకులు, స్వర్గకాటములను దెలుచియుంచి, నిరీక్షించి యుండును.

కారలనను కోరికయే, లేదను విచారమును గలుగజేయును. దరిద్ర మన వాంఛించుచు లేచుచుండును. కాగవిహితమే విశ్వరథమందు. అభిలాషోత్పత్తియే, దాగిద్రోదయమున, కాట పట్టు. రాగము నశింపజే కోరిక చావదు. ఈప్రేమను, లభ్యై లభ్యుల నవగరించి, సంతులితచితులకొన లేనివాడు, దాగిద్రాన్యంబుధి నోలకాదును. రాగజ్యేషనిరహితమే ప్రాచీన ఋషి సాంప్రదాయము.

గాంధీ మహాత్మునియందు ప్రాచీన ఋషిసాంప్రదాయములన్నియు చూర్ణీభవించి యున్నవి. ఆమస్మికసంబంధమైన అష్టైశ్వర్యసంపన్నులగు ధని చెప్పకొచ్చును. అట్టి మహా తేజస్వా మహామహనియందు ధనురి యుండుటచేతనే ప్రజానము దాయముచే లోకోత్తరపురుషు ధని పేర్కొనబడుచున్నాడు.

లోభత్వము, అవ్యమము, వారసత్వము, సంసార కక్షావలంబనము, మానవకోటికి విహితాభ్యుదయ దాయకములు. రాష్ట్రాధిపతులకు, నిక్షేపఖనము (Mining) విదేశదండయాత్ర (Conquest) వాణిజ్యము (Commerce) ప్రజాన రంజకమగు పరిపాలనము, విహితైశ్వర్యదాయకములు. జాతీయత, శిథిలత నొందుచున్న దేశమందలి దేశజులు, పునర్నిర్మాణమున తీవ్రమిందుచో, లోలుదొలత, మానవాభ్యుదయమును బెంపొందించి, జాతీయత, పౌరుకొనినపట్టుట, పరస్పరైవమ్యము లభ్యుత్పత్తి, సామ్రాజ్యత్వము నెలకొనుచున్నప్పుడు, రాష్ట్ర సంస్కరణమునకు బానుకొనుట సమంజసము. ఇదియే ఈశ్వరసందేశము. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ మతములకు లబంధించిన వీధిధానమే. అధునకమున, దేశమాత నావరకు మహాత్ముడు మన కీసందేశమునే అందజేసి, తన సందేశాన్ని బడయుదనుక, ఏకాంతవాసము నపేక్షించియున్నాడు.

మానవాభ్యుదయదాయకములలో, లోభత్వము ద్రవ్యార్జనోపాయమేగాని, లోభి త్యాగమాన్యదానము సహజము. లోభత్వముచే నాన్వీతపరిణామము, త్యాగము లేనదే, విపులత సంబంధము. అవ్యవృత్తచే ద్రవ్య మొనగూడునగాన, అట్టిద్రవ్యమును గలిగినవాడు సంపన్నుడనియుండై యుండుట అసంభవము. సంతుష్టి లేనివానిని దురాకాశర్మ మానసించును. దురాకాశరుడవృద్ధదేశ కన్యకైత్రేయ, దూర దేశుడు తథ్యము. వారసత్వమునకు ఆదాను మొనగూరగల అట్టి సంక్రమించును గాని, అట్టివా రంతులన తప్ప ఆదాయము నెఱిగి వ్యయముజేయువాడై యుండుట అసహ్యము. దుర్వ్యయకాశ్వుడు దేశువాని విశ్వరథము అంతరికాదులలోనే సననిపోవును. స్వనిధిముల సంప్రసవమైన దొక్క సంసారపక్షాలంబనమే. నైమూడింటియందును, దుష్టత్వమునకు తావున్నది. శ్రేష్టమహదజనితములు, కావున, లోభత్వస్థితి నావరకు. సంసారపక్షాలంబనము సహజసత్యవ్యాపకవిధ్యులు. మహాత్ముల ధర్మమున కద్దు దాని ద్రవ్యాగ్రహసాధనమున కుపకరియొన్నది. నిరాదంబరణిచేచ్చయే దీని కలంకముగాదు. నిష్కర్మదానిలోనే శృప్తికొనవలెను. అవశ్యోత్పల్లవులను కదిలించుట అందగుదగు. శక్తికి మించిన వ్యయము చేసి, లేని బౌద్ధిస్థ్యమును తెచ్చి పెట్టుకొనవలెననెడి, లెంపొందవలెనను — చేయదు కోటికొంది అటుకు ప్రజల గోవిందము, మాటబట్టికొని, పెట్టుచేకనే శ్రీకృష్ణుడు ప్రేమించు గాన, పరిమోచిరి యాచించి తనస్థితికి మించిన కన్దువులను కానుకగా గొనిపోయినచో, అతడ యెట్లుండియుండెడిరో. — ఆదానము కాఁగి వ్యయముజేయుట కలదియిందువలెను. విలాసవస్తువులనే విశరంజకలెను. ఆత్మగౌరవము గలిగి, బాన్యస్థితి కపేక్షింపక, కాలము వెల్లబుచ్చవలెను. మానవాభ్యుదయమునకు సంసారపక్షాలంబనముకంటె నిరపాయమగు తెన వింకోక్కట్టిలేదు. లోభత్వము పాపకారణము. అవ్యవృత్తము కదానీయక పోతుంటును. వారసత్వము వైషమ్యకారణము.

మహాత్ముడు సంసార పక్షాలంబనమే అవశ్య కర్తవ్యమనుచున్నాడు. నిరాదంబరణిచేతనే కార్యసాధనకారి యనుచున్నాడు. పరాధీనతచే అలవడిన ఆదంబరము లన్నిటికి నొకే పర్యామము మహాదేశ మివ్వకుటలేదు. మిమానసును మిప్రయోజకత్వముచే నేసినబట్టితో కప్పి కాపాడుకొన మనుచున్నాడు. ఇట్టి వైపుణ్యత మోచివర కలవడియుండుచో, యిష్ట దలవరుచుకొన బ్రతుక్కించుచు, అంతదనక. వడికి, నేయశక్తివన మిసాదరులు, నేసినవాటివైనను, ధరింపుదని హితోపదేశ మొనర్చుచున్నాడు. అందలి సుధారసము, అందలి రుచి, ఆయనకు తెలివినంత కొంతమందికి తెలియకపోవచ్చును. మహాత్మునకిటి వారలై తేనేగాన, మహాత్ముని తత్వముయొక్క నిజార్థమును గ్రహించ లేరనుటలో అతిశయోక్తి లేదు. స్వదేశకర్తృధారణమువలన నుదయించు ఉత్సాహము, మిమ్ములను మీ పూర్వపుణ్యకే గొనిపోయిగలనను నవ్యుక, నూననకు గలదు. సంధించినవానికి, చనువాలపథ్యమెట్టిదో, సందిగ్ధావస్థయందున్న జాతీయైక్యతకు స్వదేశకర్తృధారణ మట్టికర్తవ్యముట. జాతీయజీవనము కది నిర్వోగమగు ఆహారముట. జాతీయత ద్వేషము లంభించజేయగల గుణియట. సామ్రాజ్యత్వము నెలకొల్పుటకు ఘోషించియున్నాడు. దాన్యస్థితిని ఛేదించగల వజ్రాయుధముట. దారిద్ర్య విమోచనమునకు చింతామణి యట.

స్వదేశకర్తృధారణము కందలి ఆంతరంగికనుగుణము కొందరి కింకను స్ఫూర్తికరము కావచ్చును. ద్రవ్యసంబంధమైన లాభ మటుందినిడు.

ఆంతరంగికసంబంధమైన అన్యోన్యత యొకపేర్కొనును. యూనిఫారము వేసికొనియున్న ఒక పోలీసువాని జూచిన మన కొకవిధమగు, భయ మొదవును. వాడు మనతో జేరిని గురించి మాట్లాడుట కుద్యమించినను మనకు అనమానించుచు నేయుండుము. స్వదేశకర్తృధారణము ధరించినవారయెడ గూడ కొందరిప్పు డిట్లే ప్రవర్తించుచున్నాడు. స్వదేశకర్తృధారణము నలుపు రొక్కచోటుండుట కలగించినప్పుడు, వారి శరీరములు వేరయివున్నను, హృదయముమాత్ర మొకదాని నొకటి ప్రేమించుచు నేయుండును. ఒకరినై నింకొకరు దృఢులను నిగుచ్చినంతమాత్రముచేతనే, చుట్టటికే మేర్పడును. పోలీసువాని దుస్తులనల్ల మన మనముల దావేకించిన కంఠమునకు కారణము భయము. స్వదేశకర్తృధారణము సాధనలలో గలుగు, అన్యోన్యమైతికి, పోతువు, భక్తి, ఇతరవిషయము లెట్లున్నను ఆంతర్య మిది.

భరిమ యెక్కువకుటచే నవ్వబోవుచున్నామను విషయము ఆర్థసహాయము. మన దేశములకు ద్రవ్యమిచ్చుచున్నాము గాని, విదేశీయుల పాల్పడ నిచ్చుటలేదు. దేశములో ద్రవ్యమున్నయెడల, తిరిగి మన కది యెప్పుడైనను వచ్చును. విదేశీయుల కేగనిచ్చినచో, తిరిగి మనకు రాకపోవచ్చును.

సంసారపక్షాలంబనము, మన కొక మాతనవిద్య గాదు. మన ఆర్యులు అనలంబించి లోకమును దిప్పిమనొందించి, అప్పటివారిచే వార్షింపబడిన పూర్వప్రతిష్ఠయే మనల నింకను మానవులగా లెక్కింపజేయుట కుపయోగపడుచున్నది. అర్యులను పరకర్మలంబువును ఆర్యించి, సాత్విక లను ప్రభావితచేసిరి. వ్యాఘ్రుల కేదైన నేరితములగు మహారణ్యములందు నివసించునగా సంకరించి బ్రహ్మసాదభిరతు లైరి. పూర్వసాధ్యమును నిరసించుచు అసందాధి నోలకొనిరి. పత్తికబయల్లే మాంసకూలికా తల్యులని భావించి గాఢనిద్రాభివృద్ధి నొంది. ఇట్టి నిద్రాంబరణితేచ్చలకు పీరి చిత్తవృత్తులు స్వరాజుల సత్యలో నుంచులికినవి. ప్రారంభముల నాజ్ఞానవర్షము గావింపకొనినవి. కీర్తి మాంధాతనతులను, మూర్ఖాభిషిక్తు లగురాజులను, వారి యధీనకార్యములను నిర్వహింపగలముల ననుసరించి ఉచ్చస్థితివగుట నందింపకలిగినవి. కాలాయందు వారికిగల సాధనసంపత్తి నిండ, కమండల కాపి, పృష్టావహుళి.

కావున, సమాతృధర్యాధిపత్య మగు సంసారపక్షము వలంబించి, దుర్వ్యయమును తగ్గింపుకు. దేశోద్ధారణము గండు. స్వదేశకర్తృధారణమే యింటల కుపయోగము. మనకున్న విహితోపదేశము ననుసరించుటచే మహాభి మత కింకొక్కట్టిలేదు. గాజీకురంగమునకు దుష్టతకాలము మహాత్మునిపాట రాష్ట్రోత్పత్తయేమట మనకు బ్రత్యక్షవిద్యకమే. కరణ్యురయల హృదయోద్ధారకమగు నింతమాత్రమ అంతర్వహం దనితరతే లయమై యుండెడిది. సరేనికాని కావుననే మహాత్మునిహితము, లోకహితమై యలరారుచున్నది.

సంసార పక్షాలంబనమునకు దుత్తీర్ణత, జాతీయభావోదయమును, కర్మజనసామన్యము గావింది రాష్ట్రోద్ధయమునకు బానుకొన్నప్పుడు, రాష్ట్రోద్ధయముగావలసిన నిష్పత్తిమైన ప్రజానరంజకమగు పరిపాలనావిధానమునే స్వీకరింపును. దేశము ద్రవ్యసంపత్తి యుండనప్పుడు నిక్షేపఖనమునకు బానుకొనుట అవిధదాయకము. ఇట్టి ఉద్యమానంబనమువలన, విదేశకంతులు నిర్వాహియ లగుదురు. జనశయిదాయమునకు నూర్చిబడుట, తప్పు నిత్యంతరముండదు. గమనమిది పెంబి, బంగారములను వికేషముగా నెత్తి తీయగలిగినను, వాటిని నిలుపుట కప్పటిలో అనుకూలకాళములుండవు. అనుకూలకాళము అందనప్పుడు పీఠి విఫలతవలన విశ్వరథ మొనగూరెను.

చిరస్థాయి కాబారు. సన్నిహితమందు దరిద్రవంతులగు దేశము అందవలెను. అందు అన్నాకురులగు ప్రజ అందవలెను. పెట్టుబడిదారులు సంసారపక్షాలంబనమున దారిలేనవాడై యుండవలెను. మాతవాభ్యుదయము నెలకొనుచున్నప్పుడు, కాన్ను లాభ మపేక్షించి, చేతిలోన్ను కొంచెమును వెచ్చింపకాదుట శ్రేయోదాయకము లాదు. కావున యిన్విధానాలంబనము శ్రమ, ప్రమాదముల కాకము.

విదేశీయులపై సంకేతి, చల్లాచల్లెన దేశజుల విశ్వరథమును కొల్లగొని, దేశమునకు ద్రవ్య మొనగూర్చుటకు గూడ, గాజీకురంగుని, అర్థబల అంగబలవిహీనమై యున్నప్పు డిట్టిదానిని తలపెట్టుటయనునది దప్పిచ్చి తద్దినమును కొనుక్కొనటకంటెదే యే యుండును. కావున నిన్విధానాలంబనము అవశ్యకమైనము.

కొంచెము ఇంచుమించు రాష్ట్రోద్ధయమునకు నిరవద్రాకర మగు మార్గ మొక. వాణిజ్యమే ద్రవ్యోద్ధారణంబనము లాభద్రవ్యములకు. దేశకాలానుగుణ్యమునకును నుండవలెను. నీటివైను, మెట్టవైను ముఖ్యమైనవి. వ్యాపారము నడుపించుట దృఢకాయమున, కేవలమును, అగ్రప్రజలందు బగత్వము. పరిపాలకుల నెలకొలిపే గూడదు. ఆహార పదార్థములకొక కర్మదేశమునై నాధా : తమనీ కచ్చునంతటి స్థితికి రానీయగూడదు. అగ్రదేశములందు తయారగు, యంత్ర, వస్త్ర, నిర్మితకన్దువులను మీదేశమందమ్ముకొను సౌకర్యములను సంపాదించువలెను. ముడి దాక్కులను అధికముగా పండింపగల సామర్థ్యము కల్గి నిష్పాదించు అవాయముగా అందచేయగల సౌకర్యముల నొనగూర్చువలెను. పదార్థపునియ (Materialic Value) గల కన్దుముగాయింపనకు, తనిగానితకపు విలువ (Manufacturing Value) చేర్చగల నేర్పరితనమును దేశీయుల నభ్యసించజేయవలెను. లయ ప దార్థములను (Consumables) సౌకర్యము సముదాయము (Conlcodities) లను, లాభ కన్దుదాయము (Luxuries) లను నిలువ యుంచు కొనెడి పరికరములను (Ling in) వికేతముల కెక్కువతీయటయు ద్రవ్యపుత్తర కూడదు. నీవలోహ నిర్మితవాడెములను వ్యాపార పరిమాణములకొలత వినియోగించగూడదు. విలువల అోహములే, దేశీకర్మముగా పరిగణించబడవలెను. నాణెములను లోహమునకును గల విలువ కొంచెమించుమించు సమానస్థితియు దుండవలెను.

విదేశీయులలో యెక్కువగుకొననను సిన మారకపువిధానములు, స్వదేశమందలి సామంతరాజులతో చేసికొను ఏర్పాటులచేతనే యుండవలెను. మారకపు విషయములలో విదేశీయులయెడ మనము ప్రయోగింపజూచు నేర్పరితనమే మన కొక పుడు అనగమలముగా పరిణమించి క్షిప్రపరీతులను వ్యాపింపజేయును. విదేశీయుల కిన్విధాన సామ్యముల బరారతులియ్యవలెను. స్వదేశజనకు రావలసిన సామ్యముల వెండి, బంగారములను వైకొనవలెను. కట్టికెట్లు నిర్మితము గావింపవలెనను నిబంధన ఉండగూడదు. ఆహారపదార్థముల అవసరాలవసరముల ననుసరించి, యెక్కువతీ దిగువతులకు అనువిచ్చుటకును, అభ్యంతరపెట్టుటకును, క్రయ విక్ర మదారులకు క్షిప్రపుండనంబునట్లు ద్రవ్య నెచ్చించుటకును, తగ్గించుటకును, వినియోగించు, నుంకములను విధించు అధికారము మాన్యకము గావించుకొనవలెను.

క్రొత్తవ్యాపారవిధానము అమలులో పెట్టుటకు ముందుగా పూర్వపువ్యాపారము నొయ్యము నొత్తి పవలెను. ముద్దలో హముల నెకేన ముద్దిరాజులను చూడ బెరుకవలెను. చల్లా మడిగుండుచువాటికంబుల క్షిప్రపరీయు టత్వంతాశస్యకము. ముద్దివాడెముల సంఖ్య చల్లామడిగుండి తగ్గకనే, వ్యాపారము మందగిలించును. అక్కడక్కడ వ్యాపారపుకర్మల నేర్పాటుగావింపవలెను. వాటి సహాయమున దేశకాలపరిస్థితులకు అనుకూలమగు నూతన వ్యాపారవిధానావన ము సూత్రనిర్మాణమునకు గడవవలెను. కన్దుములలో వైవర్తి, కొనువారలలో కాపిటిమను లేంక, విదేశీయులతో స్వదేశీయులకు జరుగు జేసానములలో బోగ్య ముండుకొనటకు అనువుండుట్లు కానింపవలెను. కర్మసాహాయము, నూర్తి, నిలుగి, వాణిజ్యమునకు ముఖ్యాగములు. కర్మసాహాయముల నొత్తికి జేయగూడదు. చేతిపనులు అనలంబించు వాగులుగూడ అంగత్వ వాడనలెను. విదేశీయుల కుంతులపై సంకముల నిచ్చించినచో, స్వదేశమంబలి పుట్టు పత్తిపుడ్డినందును మనస్సే నా మపేక్షించి, మనదేశములో వ్యాపారము జేకొనజూచు బంగారపుములవారి సరకులు అమ్ముకు కావోళ్లు లెక్కించును. పక్షిమధ్యక్షమ లభిస్తున్నదిగావున దేశము బ్యాపారమునకును, అట్టితరీ వారి స్నేహ మపేక్షించుచో యావ్యాపారము, పాశముపి కుదకు వైరకేతువులుగా కలిగించును. కావున, అమయ మతి జాగ్రూకతతో కాలపాస్థితిల ననుసరించి, పరిష్కరింపబడుచుండవలెను.

ఇట్టి నిశుమములను సక్రమముగా వాడించినచో, అంతరికాలములో ప్రాచీనవిధియు నుండగలదు. మార్గదర్శకులై వారియెడ కృతజ్ఞత జూపువలెను. ఆశ్రయించినవారికి చేయుట నొనగుటకును సుచురులై సౌకర్యల్యాణమునకు కారకులచదురు. ఇదియే వాదా - ఈశ్వర సురేశసారము!

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం.

ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ

చెన్న పురి బజారుధరలు

(1) $\frac{1}{2} \log 2$

[illegible][illegible]

(2) పప్పు ధాన్యములు

కంపెనీ	చిట్టా	1-3 195	న.	కా	13-0-0	14-0-0
శ్రీమంతు	"	చిట్టా	"	"	18-0-0	14-0-0
మనం	"	చిట్టా	"	"	18-0-0	14-0-0
మినుము	"	చిట్టా	"	"	14-0-0	16-0-0
మీలంతు	"	చిట్టా	16	"	8 8-0	9-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

మవ్వలు నూనె రూ 1-3	% 150.0.0	153.0.0
తెయ్యి మ 1-3	% 18.0.0	23.0.0
కొండాపురం పేరు పనకపత్త రూ 1-3	% 52.0.0	52.0.0
యలపర్రుకేసన	% 54.0.0	58.2.0
పేరు పనకనూనె గానుగ రూ 1-6	% 112 మిమనూనె 128	
అనుపమ నూనె రూ 1-3	% 112.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాచకనుపు చా 1-1	రు 125.0-0
చాచకనుపు ,,	రు 140.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) చా 1-1 రు 50.0-0	120.0-0
గుంటూరుపాఠశాల స్థలమునకు చాచకనుపు 1-1 రు 45, 50	
కాళహస్తి పాఠశాల స్థలము ,,	రు, 65 70
బెల్లము చా 1-1	రు 42.0-0 49.0-0
ఇంతవండు పాకలి చా 1-1	రు 25.0-0 48.0-0
,, (కొత్తది చా 1-1	రు 61.0-0 72.0-0

(5) కృనుము		
కట్టాటల గుండ్ల దా 1-2	మ	88.0-0 87.0-0
కడనెల	,,	86.0-0 85.0-0
గట్టుండు	,,	86.0-0 85.0-0

అ) లోహములు	
కండి 100 కుంట	క 88.0-0 84.8-0
బంగారము, కంటక 1.5	క 28.10-0
కవరను 1-5	క 76.18-0
ఇత్తడి కా 15	క 880.0-0 841.0-0
కాగిత పేపర్	క 255.0-0 క 246.0-0
అన్నా పెక్కుల 1.5	క 45.0-0 45.4-0

1922 నుండి రం స్వామి వారి వరదేవ

பாதி: — பச்சாண்டு இச்சூழல் சிறிது நடைபெற்று.

ప్రతివాది:—బుద్ధుని అత్యంత, బహుశః బ్రహ్మ
W. D. సబ్ బోక్షర్ సీయర్ గా సుంటూవుండి (ప్రశ్న
ప్రశ్న వ్రాస్తాడు.

ప్రతిపాది కడగతాబూనా క్రిస్టుత్వం తెనాల్వద్ద కల్
శీకర్ గా గుంటూరుకి 81-8-19 తేదీన 87-0-0 అన్న
1, 2 లోబలూ తేరు 4-0-0 అన్న తెల్పుదున్న
రాజ్ కిట్టిలో చేరి రాజకీయ రు 88-1-5 అట్లా
దీనిన ప్రేమాదా దాఖలు చేసుకుని ప్రతిపాదించాడు
ను 1922 నుంచి నవంబరు 7 తేదీకి అయిదా జేరు
య్యదిని ఇందుకల్ తెలియజేయడమేనది.

కడప, } సి. సరసింహచార్యులు గారు,
17-11-22 }

పంజాబు కాంగ్రెసుభల్లో లాలా లజపతిరాయగారి అగ్ర
స్థతనుగూర్చి మోతీలాలు కాయస్తాగారు ప్రశ్నించరి. లాలాజీని
ధక్కులాగఁబలుజంటఁబడు మార్పిడి మొదలు ఆయనకు ఆకాంగ్ర
ము చెడిపోయినది. సరిగా నిద్రపట్టుట లేదు. భాగ్యము (లిక) నిస్తారముగా పొగిది. సరిగా విలేవన మగుటలేదు మందజ్వర
మెప్పుడును వదలుటలేదు. ఆయన ఆరంభమునుండియు వైద్య
కాలలోనే యున్నారు. ఆచటి నీవిలుగర్జను చిత్తశుద్ధిగా
కొద్దిగా గుణము కొంతకాలము కలిగినను అది నివర బడలేదు.
ఆని తెలిసికొనియిది నిజమేనా అని కాయస్తాగారుదగ్గరగానడియం
రయ నజమే. ఆయనకు వ్యాధి బాగుగా కుడని న్యమాటయు నిజ
మేగాని ఆయన విస్తారము డిక్కిపోలేదు. 25 వీండ్లనుండి భార
ము విస్తరించుటవలన కాధపడుచుండినని లజపతి రాయగారే
చెప్పిరని నక బాను మెయిన్వారుగాన నడిచిరి. వెలసాలకు వం
పిన పిట్టుట వ్యాధి అధికమైందా లేదా? గలుజంటుట వంపిన
కప్పిటఁడియును లాలాజీ వైద్యకాలలోనే యున్నారని మె
యిన్వారుగారే చెప్పిరి. కార్యాచూడునకు కల్లక పూర్వముగూడ
లాలాజీ అటులే నిరంతరమును వ్యాధిగ్రస్తు య్యోయిండిరా?
ధర్మకాల జెయలుట మార్పుట వలన లాలాజీ
వ్యాధి ప్రబలికదని మేము తెలుపుటలేదు. వేసవిలో లాలాజీని
లాహోరు వెలసాలలో నుంచిన వ్యాధిమరింత ప్రబలియుండును.
వారి ధర్మకాలకు పంపుట ఉద్యోగములు చేసిన మంచివనలలో
కొక్కటియునయే మా ఆభిప్రాయము కొన్ని నెలల నుండి
లాలాజీ జబ్బుగా నున్నపుడు ఆయనచిక్కి
లేదనుట నిర్ధకము. నీరసమువైకికను బడక
కావచ్చునుగాని నీరసము కలుగక మానదు గాన లాలాజీ స్వం
వైద్యుని యొద్ద నావధనేర చేతుగారు కేమా దొరకనము
వారు తెలిసికొనదగునని రాజా నరేంద్రవాధుగారు చేసిన
మానన కడుసమంజసముగాని ఆచక్షుకు వెంటనే ప్రత్యుత్తర
మయ్యవీలులేదు. ముందుగా తెలియజేసక తని మెయిన్వారుగారు
బదులుచెప్పిరి. ధర్మకాల నీవిలుగర్జను సరిగా చిత్తశుద్ధియుట
లేనని కాయస్తాగారును రాజా నరేంద్రవాధుగారును కూడ
విప్పలేదు. వెలసాలలో లాలాజీ యోగ్యమునకు భంగము
జూతుండ ప్రభుత్వమువారు చూడకలెనుగాన బాగ్రతకొంత
వ్యంతరవైద్యుచే చిక్కిచేయింప ననుమతి నియ్యకలెనని మాత్ర
మివారిద్దరును నుడిచిరి. పంజాబురాష్ట్రము
వారందరును గూడ వచ్చే కోరుచున్నారు. లాలా
జపతిరాయగారికి శిక్షవేయుట అక్రమముగాన వారిశేషను
ప్రత్యేచారణకు ప్రార్థింపవలెనగా దోరకనమువారు
రాకొరిచిరి. మెదటిచారణకింద లాలాజీని ఆరెక్కువేసినది
యనలు విడుదలచేయువరకును ఆయన అనుభవించిన కారా
గృహవాసమును రెండవశిక్షలోనుండి లిగింపకలెను, అని కాయ
స్తాగారు కోరిరి. రెండవసారి ఆరెక్కువేసినపుడు ఫిర్యాదుగ్రా
హను సకరించుటలో మాదుబాఁయులు కాలయాపనము లిగి
దిగాన నా మూడువారములను గుడ శిగింపకలెనని కాయస్తా
గారు మరల నడిచిరి. అట్లు చేయుట దొరకనమువారి కధికార
ము లేదని మెయిన్వారుగారుచెప్పిరి. ఇది అంత ముఖ్యమైన
ముగాదు. 21 నెలలు లాలాజీ వెలసాలలో
నుండుటకు మన మంగీకరించి నపుడు వరి మూడు నెలలుండు
టకు చింతలేదమా? ఆయన కి శిక్ష వేయుట వ్యాధియుగా
ని యేయు అందరును కలపించుచునే యున్నారు.

టర్కి- సుల్తానును తొలగించుట

మహమ్మదీయుల అభిప్రాయము

సుల్తానును తొలగించినట్లు టర్కి ప్రతిష్ఠలకు కొంత కలుగును. సరియైనది సహజపద్ధతికి ప్రతిపాదన. అది యందు తాలిఫాలను ఎన్నుకొనినట్లును నూడ వాటి భౌతికాధికారమును మతాధికారమును గూడ నుండెను, అని పలువురు హిందూజాతీయ మహమ్మదీయులు తెలిపిరి. సుల్తాను జేత ద్రోహమునకు విచారణ చేయటకు అంగోరా దొర క న ము వారు నిశ్చయించిరి. సుల్తాను మాట్లాడు పాటిపోయె ననుచు త్రూర్కావార పరాములు హిందూజాతీయులకు సరిగా తెలియ లేదుగాని ముంజేమి జరుగవలయు త్రూర్కావారులు జిగులు తెందుచున్నారనిచెప్పబడుటకు మహమ్మదీయులమాత్రము అంగోరా ప్రభుత్వమువారి చర్యలను పూర్తిగా నామోదించి రని జరుపకులు తెమా సంఘాధ్యక్షుడగు మాస్త్రి కిఫాయతుల్లా గారి ప్రకటన ను వలన నే తెల్లడి యైనది. సుల్తాను పారిపోవుటవలన అతనికిని బ్రిటిషువారికినిగల సంబంధము మరింత కుప్పమైనది. దీనినిబట్టి మహమ్మదీయతమున కతనికలని నెట్టి ఉపద్రవము కలుగునో యని అంగోరాదొరతనమువారు కోకిల చుటకు గూడ తగిన ఆధారము కలదు. సుల్తాను పారిపోవుటవలన మహమ్మదీయుల కందరికిని ఆతనిపై పానుభూతి తొలగినదని కిఫాయతుల్లాగారు తెలిపిరి.

బ్రిటిషువారు అంగోరాదొరతనముకు ప్రతిపాదనగా మొలగుచు సుల్తానుపట్ల ప్రేమను నటియచున్నను మహమ్మదీయుల త్వరను మోసపోరిన ఢిల్లీలోని మహమ్మదీయప్రతిక యగు కాంగ్రెసు ప్రకటించినది.

ప్రతినిధులు వెళ్లుట

ఆగాఖానగారు నూచించియు వాకిం ఆజ్ఞలుఖాను గారును మరికొందరును ప్రతినిధులుగా ఈజిప్టున గాని బ్రూపా ట్టు గాని వెళ్లెదలెనె తెలియచున్నది.

మాలికు అబ్దులుఖాయంగారు

లండనునుండి చోటనిగారికి పంపిన తలెత్తివార్త

లండనునుండి మాలికు అబ్దులుఖాయంగారు నేటి వోటనిగారికికొలుల తలెత్తివార్త పంపినది 20 వ తేదీని బొంబాయి నుండి బ్రెతిగారు తలెత్తివార్త పంపిరి.

“నేను 16-17 తేదీలలో పారిసునగరమున యిస్కటు పాసెగారిలో ముఖ్యుడు చాలసేపు సంభాషించితిని. కొంత కుదుర్పురాజ్యము వచ్చినది. దీనియందు కుదుర్పుచాలి యంతయును జేరియున్నది. మహమ్మదీయుల కాగనాము కలుగు నను చార్త లసర్వములు. మేము స్వారంభ్య క్రియుము. అరబ్బులుమున్నగు వారి స్వాతంత్ర్యమును గొంజెదము మహమ్మదీయులు పరస్పరస్వారంభ్యమును గొరవించుట వలననే సో ప్రభావ మధికమగుచు, టర్కిజాతి జంతయు మహమ్మదీయత నుకు రక్షకమై ఖడ్గపాశమై ఖడ్గతర్కమై యుండఁజిగి కంఠులకు కుదుర్పులుపొందుచున్నారని. విజయవతివగు నిలుపుటకు మేము కృతనిశ్చయములు. స్వీర్కృతులగు దయా మునుడగు సర్వేశ్వరుడు కుదుర్పుల కొనసాగగాక లాసేన గదలా అనుకులపక్షాగతము కలుగుదలను హిందూజాతీయ సందర్భి మహమ్మదీయుల లంకనునుద్రులసారియు నమాజు జేచి గానే ప్రత్యేకముగ సర్వేశ్వరునిం దులకు ప్రార్థింపవలెను. భారతీయుల దక్షిణ మహమ్మదీయుల లండనును భిలాఫతును గూర్చి దీక్షనహించి క్రియాపూర్వకముగా తెమలు పాసెగారి తోద్దడవలెను. ఈజాతీయ ప్రయత్నమున న్యక్తులన్నుగడం తెదనియగుడను. వెనుకటిరెనే యింకముందు చూడ త్యాగ మొనరించుటకు కుదుర్పులు సంధింపగా నున్నాడు. భిలా ఫతు భౌతికాధికారమును తెట్టిధంగమును కలుగదు. సుల్తాను తంకుల భిలాఫతు అధికారమును దున్నెనియోగముచేసి జేతధర్మకు ప్రతిపాదనగా కుఫాతుకు ఫటావా నొసంగి అంగోరీయుగా ప్రకృతి చింతలకు మహమ్మదీయుల లండనును సుల్తానును నిందించిరి. కుతంత్రముల వన్నుచారు భిలాఫతును రాజీయసాధనముగా నుపయోగించినచో కుదుర్పులెం తిచ్చాత్రమును సహించెను. భిలాఫతు స్థానము టర్కిమహమ్మదీ యజాతీయందే జేరిపోయి యున్నది. అందువలన భిలాఫతు అధికారమును మరింత దృఢిం చేసుకొనెను.” అని యిస్కటు పాసెగా రునుడివని ఖాతంగారు తిలకించి శత్రువులు చాలపన్నుగ డలకు పన్నులున్నారు. 20 వ తేదీని లాసాను సభజరుగును. విజ యలాభములు టర్కిజాతుల అదనముండ జేయవలెనని చాల ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నది గాన హిందూజాతీయుల లండనును ఎప్పటికైన భిలాఫతు సంఘము ద్వారా విడిచివేయవలెనని నే టు ఫోటుసిగారు ప్రకటించిరి. (హిందూ)

శాసనసభలకు వెళ్లుట

కాశీనగరమున సభ

కాశీనగరమున పునఃసంవిధమున 18 వ తేదీ పాయంకా లము కిక్కసాదగు ప్రకారం అధ్యక్షులకొందఁ బహిరంగసభ జరిగినది. శోభనీదేవిగారును మరికొందరుప్రముఖులు నవన్యసిందిరి. కాసనసభలకు వెళ్లగూడదనియే హెచ్చుచుండి నిష్కర్షగా తెలిపిరి.

జనశక్తిపత్రిక

సంపాదకునకు జర్జానా

సిలహటలో జనశక్తి అను పత్రికలో చినిగిపోయిన ఖురాను ఛాయాపటమును ప్రకటించిరి. అందుకలన సూభాపాతీ నులకును మహమ్మదీయులకును పరస్పరద్వేషము ప్రబలవని సంపాదకముద్రావటపై 158 ఏకైక కేసుజేసిరి. సంపాదకు నకు 500 రూపాయలను ముద్రావటనకు 200 రూపాయలను జర్జానా జేరి.

శ్రీమద్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి వ్రతదీక్ష

సామర్లకోట కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఆహ్వానమునాద శ్రీరామదాసుగారు ఈనెల 19 వ తేదీని రాత్రి 10 గంటల కొక బహిరంగసభ గా విం చిరి. రెండు వేల మంది గభ నలంకరించిరి. సంగు కా ర్యదర్శి సమ్యాక పరమము చదివెను. శ్రీ రామదాసుగారు తమరు 116 లను కొలిరి. ప్రదక్షమున నిచ్చెదమన్న కర్మాపరాధ్యక్షులు (కాంగ్రెసుగభ్యులు) కేతుణులు గుసగుసలు ప్రారంభించిరి. శ్రీకొన్నిల గడ మల్లవరాజుగా రధ్యతులుగా నుండితమ ప్రారంభోత్సాహ మును, ప్రారంభించిరి. కొంతవరకు చుచ్చటించిరి. మరిచ్చెదరు 116 ల యిర్వలేపోయిరి. తామపూసించుట తమవ్రతమునకు భంగము కలుగుననియు తిగిరి రు 116 ల ప్రోపజేసి కేతుణులు గచ్చి సభగా వి చెదమనియు నుడివి చాటికి సభ చాలించిరి కాన ముందు గ్రామములవారెనను కడలాగ్రతగా మెలకవలెనని హెచ్చరించువానిని శ్రీరామగారిలో మామిడి వేవేల్రుడు పోతాత్రుగడ సరసింహం పాడుతూడి సర్వకాశానుభవాగ్లు నూడ్యేడిరి. ఇక రెండుమూడు దోబులకు వీరు రాబపోయి తాలూకాలో బనేచి 15 దినములు సంవరించెదరు. నేడుక యము మొలుపమిడ తుని కరిగివారు. ముఖ్యముగా కోనేటి లో ప్రబోధము గలుగ జేతురు.

సర్వవారి

సాతులూరు, గుంటూరుజిల్లా

అదనపు పోలీసుపన్ను వసూలు

యా గ్రామములో యాదికర నదావారించిన వారికి పూర్వజీవితాత్ము డిండి కనులుజేసివారు. కావున ప్రకటించ కొరుతాను.

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include 1 పత్రి అంతరాలపు, 2 పత్రి రామారావు, 3 పత్రి కెంకటేశ్వర్లు, 4 సాతులూరు సంస్కారపు, 5 సాతులూరు జగన్నాథరావు, 6 కేసానుపల్లి అప్పయ్యగారు, 7 అయినవోలు మునిబ్రహ్మం, 8 కల్పి నెట్టి లక్ష్మయ్య, 9 అయినవోలు పుల్లంనెట్టి, 10 కొట్టా జంగారయ్య, 11 పాటిబండ్ల రామస్వామి, 12 కప్పు చుక్కయ్య, 13 మండపాటి శేతయ్య, 14 యాదర గుబ్బయ్య. Amounts range from 100-0-0 to 20-0-0.

దొండపాడు కావత్తులు సోమేపల్లి గుబ్బయ్యగారి పేర కూడ సాతులూరులోనే జేసెవారు. ఆయనకు రు 50 లు. ఇవి అన్నియు కనులైనవి. ఇందులో పత్రి అంతరాలపు కెయి లులో నాంతుటచే ఇంటిగరకు కనులు జారెను.

పత్రి రామారావు, సాతులూరు గ్రామసంఘకార్యదర్శి.

బొంబాయివార్తలు

నగరపాలకసంఘుని వేదిక

నగరపాలక సంఘమున కన్వ 20 లక్షలు జవా యము మొన్నుకొనెను. 231500 రూపాయలు జవావాపు మొత్తము. 224500 రూపాయలు కన్వ మొత్తము. 68, 200 రూపాయలు నిలువ నిలిచినది. తాము జేయ దలంచిన నగరాభివృద్ధులపట్ల కన్వమునై ప్రభుత్వమువారి నుండి నగరపాలకసంఘమువారు కొటిమాపాయలు అప్పగిసిరి. 20 లక్షల రూపాయలు నిద్యకై కన్వకలవిడచెను. కేయికి 46 లక్షలు వచ్చుచులెరి.

హరీ హెడ్జిక్స్ సెన్

బొంబాయి నగరపాలకసంఘము గభ్యక్షుడునకు హరీ హెడ్జిక్స్ సెన్ గారు నిలిచిరి. ఈమె కళయంత్ర. గంభు సంస్క ర్తి. నగరపాలకసంఘమునందు సంస్కరణములు అడలుడలచిన తరువాత ఈమెయే మొదటి స్త్రీ శాభ్యర్థి.

డాక్టరు ముతు

తుజశోగనివారణకేతుందు నిపుడుడగు డాక్టరు ఛాతుగారు నీనుండి బొంబాయిచేరి. కొంతకాలములో కల లెత్త, కదంబు, ఇంకను నికర ముఖ్యగరములకు పోక నున్నాడు.

హిందూవివాహ సంస్కరణసంఘము- బొంబాయి

బొంబాయి విద్యాధిసంఘమువారు అక్టోబరు 29 తేదీ నమాజేకమై వివాహసంస్కరణవిషయమై కర్వించి 'హిందూ వివాహసంస్కరణసంఘము' శోకదానిని స్థాపించుటకు కిక్కి నించుకొనిరి వివాహశ్రేయ పరిశ్రమకు భంగముకలుగ జేయకుండ ప్రస్తుతకాలమున ఉచితముకాని జీవారముల తొలగించుట యీ సంఘముయొక్క ఉద్దేశ్యము. వివాహమునందు కన్యాకరకు ముల గ్రహించుట దోషమనియెంచుట, పుత్రమునికి 21 యేండ్లను స్త్రీకి 16 ఏండ్లను చాటిక పిచ్చుటను, వారు గృహ స్థాశ్ర మమున, బ్రతేకేపక్షిష్టమును, చారివారిభాధ్యశిలను గుర్తెరి గి కిచ్చుటను వివాహములు చేయుట, ఒక కాభిలానివారిం కొక కాభిలానితో సంబంధములను జేసికొనుటకు గల నిష్పంథ మును తీసివేయుట, విధవాపునర్వివాహమునకు సహజించుట నవత్రిముగ బాలవిధవల వివాహమును ప్రోత్సహించుట వైభవ్యము సంప్రాప్తించిక స్త్రీలు కొంతమంది తీసివేయ వలెనని నిష్పంథల తీసివేయుట, కనుస్సవిరిక పుత్రములు తెను, మూడు పర్యాయములు వివాహముచేయడ దెనుటయొ యితీర్మానములకు నిబద్ధముగా మునుచుట వివాహములందు పాల్గొనవలెనని మున్నగు మూలముల నడిగిరించినవారు స్త్రీ పుత్రములకుత తేకుండ 16 ఏ డ్లకు మైబడిక వారందఱను మొ జరుగా జేరవచ్చునని ప్రావిజన్ నెట్టిరి గారక ఎల్. సజా జిందగారు Settlement House, బొంబాయిని నాము చున్నాడు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

నెల్లూరువారి యూనివర్శిటము

20 వ తేదీని నెల్లూరుపురమున మైడివోలు చెంగయ్య గారి యధ్యక్షతన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచదగిన స్థానమును నిర్ణయించుటకు పాదులసభ జరిగెను. బింగోలు వెంకటరంగయ్య, నరసింహచారియార్, తూములూరి శివరామ య్యగారును ఇతరులను విద్యాలయమున నెల్లూరులో స్థాపింప దగుననియె, బందరు విజయనగరములలో నేర్పరచ దగడ నియు ద్వివోపన్యాసముల గా విం చిరి. విశ్వవిద్యాలయ కమిషన్ వారు నెల్లూరును గ జు విం వ క విడచుట ఖండనార్త. చని వాడిపలచెను. విశాఖట్టణమున విద్యాలయ మేర్పరచదగు నని యొకరు గావించిన నూచనను ఖండనమునకును పాల్గే నిరాకరించిరి. విద్యాలయమును నెల్లూరులోనే స్థాపించవలెననియె, అట్లు జేయ నిలుకానిచో నదనపల్లిలోనో బందరులోనో స్థాపింపదగుననియె, నవపా దిమడిక తీర్మాన మేగ్రీకము; న మోడింకలచెనని తలెత్తి వార్తకొని. 20 వ తేదీని నెల్లూరు ప్రాగ్జీవ్ యూనియను వారు సంఘసభ్యులలో ప్రముఖులగు మత్తెరాజు శివరామ య్యగారి వృతికి తమ వివాహము జేయుచున్నది తీర్మానము గావించిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

వైంఘముయొక్క కాంగ్రెస్సమావేశసంఘసభ 28 వ తేదీ యుడనుచు నెల్లూరులో జరిగెను. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కాంగ్రెస్సమావేశము ఖడ్గకాల కన్వ గొనాట మొదలగు విషయముల చర్చయెను. ఈ సభ్యులములందు దర్శిమా యు గలవారు కాంగ్రెస్సమావేశసంఘమును తిష్ఠక గావలెనని కావద్ది యెల్లమిల్లి మహమ్మదులకుగారు తలెత్తివార్తనెలి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1922 సం॥ నవంబరు నెల 21-వ తేది

మంగళవారము

క్రొత్త కలిఫ్ ను నియమించుట

—:—:—:—

తుర్కీ సుల్తాను, జాతికారమును పాటించక బ్రిటీషువారి చేతులలో కీలుబొమ్మయై నడుచుచుండును. కాకాస్తాంజీనోపిలునగరమునందు నిర్బంధితునివలె మెలగుచుండును. జాతీయవాదులందుచే అంగోరాయందు స్వతంత్ర ప్రభుత్వమును స్థాపించి, తురుష్కుల గౌరవమును కాపాడిగలిగిరి. అంగోరా ప్రభుత్వమును గుర్తించుటకు బహులు, సుల్తాను దానిని త్యజింపజూచెను. అంగోరాకు విజయముగలిగిన పిమ్మటగూడ, తురుష్కు ప్రభుత్వములు రెండని స్వయంపరిపాలననుండును. ఇట్టి స. దిగ్ధస్థితి నంతరింపజేయుటకు, అంగోరా ప్రభుత్వమువారు కాకాస్తాంజీనోపులునందు జలముగు ప్రభుత్వమును స్థాపించిరి. సుల్తాను చూపిన అతే కత్తుకు ఫలితముగ, అతనిని పవిత్రభూమిని గావించిరి. తురుష్కు జాతీయ సభకే సర్వాధికారమును ఒప్పగించిరి. సుల్తాను కలిఫాగానుండుట కయినను నోచికొనలేదు. బ్రిటీషువారి సహాయము మూలమున, ఎవరికిని తెలియకుండ నితడు దేశమును విడిచి పారిపోయెను. ఇందువలన సుల్తాను అత్యంతగౌరవమును పూర్తిగ గోల్పోయెను. బ్రిటీషు వాక్కు జోక్యము కలుగజేసికొనుటవలన తురుష్కులకు చీకటై ఆగ్రహ ముదయించుట సహజము. ఇస్మత్ పాషాగారు ప్యాసిస్ నగరమునందొక భారత మహమ్మదీయ ప్రముఖునితో జెప్పిన సంగతులబట్టి, మహమ్మదీయ సదాభివృద్ధిని పోగొట్టుకొనునటుల తుర్కీ ఎన్నడును ప్రవర్తించదనియు, అరబ్బులు మొదలగుజాతుల స్వాతంత్ర్యమును తుర్కీ గౌరవించుననియు, మహమ్మదీయ మతరక్షణకు తురుష్కులెప్పుడును పాటుబడుదురనియు, గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీకి పూర్ణవిజయము గలుగుటకు, మహమ్మదీయు లందరును ప్రార్థించుచుండవలయుననియు, కమాల పాషాగారిపై మహమ్మదీయు లందరును నభిమానము చూపుచున్నటుల తాము భావించెదమనియు, ఇస్మత్ పాషాగారు నుడివిరి. తురుష్కుల నిష్ఠాయము, స్వలాభ ప్రేరితమయినది గాదనియు, సుల్తాను తన కిలాఫాత్ అధికారమును దర్శినియోగము గావించెననియు, కుట్రదారులవలలకు జక్కిన కిలాఫాత్ ను తురుష్కులికమీద నెన్నడును సహింపరనియు కిలాఫాత్ స్థానము తురుష్కు-మహమ్మదీయ జాతీయందు నిలిచియున్నదనియు, మహమ్మదీయ ప్రపంచ సహాయమును సానుభూతిని ఈజాతి కోరుచున్నదనియు, డెలుపుచు తురుష్కుల కష్టములను గుర్తించిందలకు ఇస్మత్ పాషాగారు మహమ్మదీయలకు కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనముల నొసగిరి.

భారత మహమ్మదీయభిప్రాయముగూడ ఇందు కనుగొనగలుగుదు. సుల్తాను తుర్కీ దేశమునుండి వెళ్లిపోవుటచే మహమ్మదీయుల సానుభూతిని కోల్పోయెననియు, సుల్తానుపక్షము నవలంబించుట నలనబ్రిటీషు మంత్రాంగము మహమ్మదీయులలో భేదాభిప్రాయమును కలిగించజాలదనియు, వీరు డెలుపుచున్నాడు. కలిఫానివివర తెన్నుకొనుచుండి నిరంతరము తెన్నుకొని గలవు. ఆగాఖాను గారు గూడ ఇట్టి యభిప్రాయమును వ్యక్తించిరి.

అంగోరా జాతీయ సమావేశము వారిపుడు రాజ్యమునకు వారసులగు అబ్దుల్ మజిద్ గారిని కలిఫాగా నెన్నుకొనిరి. ఈ ఏర్పాటు మహమ్మదీయ ప్రపంచమున కనుకూలించునని భావించవచ్చును. తురుష్కులు వేరొకరికిగ బ్రవర్తింపజాలరు. సుల్తానుగారి పలాయనమును, తురుష్కులందరును ఖండించుచున్నారు. అట్టివారిని కలిఫ్ గ నంగీకరించుట దుర్లభము. క్రొత్తకలిఫగు అబ్దుల్ మజిద్ గారు ఉస్మానియావంశమునం దెల్ల ఈ కడవికి తగిన వారని తురుష్కులు ఎంచుచున్నారు. వీరికి మత సంతక్షణయందును, దేశసౌఖ్యమును పెంపొందించుటయందును పట్టుదలగలదు. వీరికి ఏబది నాలుగు వత్సరముల వయస్సు. వీరు విద్యాధికులనియు, సంగీత చిత్రకళా ప్రవీణులనియు, కడు సమర్థులనియు తెలియుచున్నది. అబ్దుల్ మజిద్ గారు తురుష్కు జాత్యభివృద్ధియందు తమకు గల విశ్వాసమును వ్యక్తపరచిరి. తురుష్కు ప్రజలకును ఇస్లాం మతమునకును సేవజేయుటకు తమకు దృఢవాంఛ గలదనియు, అంగోరా జాతీయ సమావేశ నిర్ణయమును తా మంగీకరించితమనియు, వెనుకటి సుల్తాను తన చర్యవలన వంశభ్రష్టుడయ్యెననియు, ప్రకటించిరి. కలిఫాఅధికారము సుస్థిరముగ నెలకొల్పబడినది. తురుష్కు జాతీయ సమావేశము కిలాఫాత్ కు అండగనుండి రక్షించుచుండును. ఈ ఏర్పాటును మహమ్మదీయు లెల్లరును హర్షించెదరనుటకు సందియములేదు. కిలాఫాత్ సమస్య మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన అంతరంగిక సమస్య. దానితో నితరులు జోక్యము కలుగజేసికొనుట భావ్యముగాదు. మహమ్మదీయులలో కల్లోలము బుట్టించుటకు ప్రత్యర్థులు గావించిన ప్రయత్నములెవరకు వ్యర్థములయ్యెను. తురుష్కుల అనేకకష్టముల నెదిర్చి, మరల తన స్థానమును నిలుపుకొనుట, మిగుల ప్రశంసార్హము.

మలేరాజ్యములు

మలేరాజ్యములకు దక్షిణ హిందూస్థానము నుండి 1921 సంవత్సరమునందు 45673 మంది చనిరి. 1920 సంవత్సరమున వెడలినవారకన్న వీరి సంఖ్య మిగుల తక్కువగనున్నది. కూలీలలో చెన్నరాజధాని వారలే అధికముగనున్నారు. 42164 మంది నివేదికవత్సరమున కొలువును విడిచిలేచి బోయిరి. ఇందుకేదియో ప్రజలకారణ ముండవలయును. ఏబాధయులేనిది వీరలు పారిపోయెదరని తలంపవీలులేదు. వీరిలో వేయింటికి ఇరువదిమంది చనిపోవుట, విషాదకరము. కూలీలు దాఖలుచేసిన కంప్లెయింటులు 9332 దిబ్బరు చేయబడెను. మేనేజరులు కొట్టుట, వేతనముల నీచుకపోవుట, డిస్మిసు జేయుట, కుటుంబములను వేరుజేయుట మొదలగు కారణములు గలవు. ఇందునుబట్టి కార్మికుల దుస్థితి గ్రహింపవచ్చును. ఈ కంప్లెయింటులలో ననేకములు అబద్ధము లనియు, కొరగాని వనియు త్రోసివేయబడెను. యజమానులు ఆర్దురు శిక్షింపబడిరట. 1921 సంవత్సరమున కలవరములు కొన్ని గలిగెను. అందులో, తెలుగు వారు కొందరు అసిస్టెంటు మేనేజరును కొట్టిరని, నివేదిక డెలుపుచున్నది. మొత్తముమీద కార్మికులు అసంతృప్తులైయున్నటుల కనుగొనవచ్చును. ఇంటియ గాక, కూలీ చాలవరకు తక్కువని, నివేదిక యంగీకరించుచున్నది. రబ్బరు పరిశ్రమ మంచినీటిలో తేకుండుటయే ఇందుకు కారణ మని డెలుపుటవలన లాభము లేదు. తోట్ల యజమానులు తమ లాభములకు దగిన కూలీని ఇదివర కెచ్చి యుండరు. లాభము కొంచెము తగ్గినంత మాత్రమున కూలీగూడ తగ్గవలయు ననుట భావ్యముగ

దోషదు. 24 గురు కూలీలీవత్సరమున అత్యంతము గావించుకొనిరి. భారతీయులలో జననమరణముల సంఖ్య దగ్గిపోయెను. 135017 మంది కూలీలలో 2447 మంది చనిపోయిరి. 1921 సంవత్సరమున 7560 మందిని మలయారాజ్యములనుండి పంపివైచిరట. రబ్బరుపరిశ్రమ షీశించుటయే ఇందుకు కారణమని తెలుపబడెను. పరిశ్రమ షీశించినపుడు మందుగ బలహీనులను పంపివైచుట ఆచారముట. భారతీయులు విదేశములకుబోయి, ఈరితి కడగండ్ల బతుటకన్న గాంధీమహాత్ముడు పదేపదేచిన రాటమును చేపట్టి భుక్తినిముక్తిని సంపాదించుట లాభకరము. మనదేశపుకూలీలను మారిషస్ కు కొని పోవుటకు కొందరు వచ్చుచున్నారని తంతివార్తలలోగలదు. నాయకు లీ ప్రవాసమునాపుటకు తగు ప్రయత్నముల జేయవలయును. ఈదేశమునందే ఎందరకయినను గౌరవమును జీవనాధారముగలదు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనంతవరకు ఇతరదేశములలో వారిని సేవముగ జూచుట వింతగాదు. భారతదేశగౌరవమున కిది ఎంతకళంకదాయకమో యూహింపవచ్చును.

సంస్కరణముల ప్రయోజనము

సంస్కరణములు విఫలములయ్యెనని ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రిక సూచించినందులకు, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా, లీడురుపత్రికలు జవాబిచ్చెను. సంస్కరణములు జనుము గాంచలేదని ఈపత్రికలకును తెలియును. కాని, ఇందుకు నిరాకరణోద్యమము కారణమని సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక దలచుచున్నది. నిరాకరణోద్యమము వలన సంస్కరణములకు బలము కలిగెననియు, వానిని భగ్నము జేయుటకు నిరాకరణావలంబులు శాసనసభలోనికి బోవలెననియు భావించెడివారు, ఆపని ఇదివరకే జరిగెనని సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికనుండి గ్రహింపవచ్చును. ఈపత్రికకు, సోషలు రిఫార్మరు చక్కని జవాబిచ్చినది. ఇప్పుడు అధికారమును వహించినది సహకారవాదులు. ఏయవ జనుము వాటిల్లినను, బాధ్యత వారిపైనే నిలిచియుండును. కన్ఫర్మేట్టు పక్షము అధికారములోనున్నపుడు, ప్రభుత్వ మపజయము గాంచెనేని ఆ బాధ్యతను లిబరలు పక్షమువారిపై మోపవీలులేదు. అన్ని పక్షముల వారును తోడ్పడి అనుకూలఫలితము గలుగుచో, దానిఖ్యాతిని వహించుటకుమాత్రము, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక కభ్యంతరము లేదు. సంస్కరణములకు బూర్వమును, సంస్కరణములకు పిమ్మటను నిర్బంధముల తీవ్రతను గమనించిన, సంస్కరణముల లాభము వ్యక్తపడునని లీడురుపత్రిక డెలుపుచున్నది. ఇందులకు ఇండియను సోషలు రిఫార్మరుపత్రిక యిచ్చినజవాబు ఎంతయు సమంజసముగ నున్నది. సంస్కరణములులేని సమయమునకన్న, దేశదురవస్థ పిమ్మటనే యధికమయ్యెనని, రిఫార్మరుపత్రిక స్పష్టపరచినది. వంగదేశ విభజనసమయమున పైతము, ఇప్పటికిరితిన నిర్బంధములను ప్రయోగించి యుండలేదు. అరాజకము వ్యాపించియున్న దినములలో పైతము, ఇందరుప్రజలను కారాగృహమున కంపియుండలేదు. సంస్కరణములు విఫలములయినటుల స్పష్టము. మిలివాదులు పసిబూసి మారేడుకాయ జేయుటవలన, నిజము తెలియక పోదు. సంస్కరణముల నింకను నెక్కుడుగ రూపుమాప నవసరము లేదు. వానిజోలిబోవక, ప్రజలు స్వశక్తిని పెంపొందించుకొనుట యత్యవశ్యకము.

మెనపాటేమియా : నూనెరక్షణ

దెయిలీ మెయిల్ పత్రికలో వర్ణనలో ఫిలిప్పై గారు వ్రాసిన వ్యాసమనందు, మెనపాటేమియా లోగల నూనెగనులపై వారికిగల యభిమానమును కనుపఱచుచున్నారు. ఎంతభర్తవ్యునినను మెనపాటేమియాను బాగుచేయవలయునని వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశము అండగ లేకబోయిన, మెనపాటేమియాలో పెట్టుబడి పెట్టుటకెవరును ముందుకురానియు, అరబ్బులరాజ్యముపై నెవరిని విశ్వాసము లేదనియు, నూనెసంరక్షణనిమిత్తము మెనపాటేమియాలో పైన్యమును నిలిపియుంచవలెననియు, వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇందునుబట్టి మెనపాటేమియాపై బ్రిటిషువారికిగల మక్కువకు నూనెగనులే ఆధారభూతములని గ్రహించవచ్చును. ఈనూనెగనులపై ఆశచే, అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటకు వీలుండదు. ధనాశవలన, ప్రజల స్వాతంత్ర్యమున కెటుల భంగము కలుగుచున్నదో యూహింపవచ్చును. ఇంపీరియల్ భావములు మారినగాని, ప్రపంచశాంతి నెలకొనజాలదు. మాండేలులను సృజించుటవలన, ప్రపంచమున పరాధీనత ఇంకను విస్తరించుచున్నది. యూరపు సంగ్రామము స్వల్పజాతుల స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు బదులు దానికి మరిత హానికరముగ కరిణమించినటుల, స్పష్టము.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ కలకత్తాలో నిన్నటి మధ్యాహ్నము గూడెను. అసోసియేటుకు ప్రెస్సు వార్తల ప్రకారము, మూడువందల ఏబది మంది సభ్యులలో రెండువందలమంది హాజరయిరి. దాసుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు శాసనోల్లంఘనము గూర్చి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము, శాసనోల్లంఘనసంఘ నివేదికమునందలి సూచనల కనుకూలముగ నుండెను. దేశము సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు సంసిద్ధముగ లేదనియు, కొన్ని హద్దులమధ్య సమష్టి శాసనోల్లంఘన మన సర మగునని, రాష్ట్రీయసంఘములు స్వంతభాగ్యతపై ననుజ్ఞ నియవచ్చుననియు, అందుకు డిల్లీవరతులను పూర్తి జేసియుండవలయు ననియు, ఈ తీర్మానము గోరుచున్నది. రాష్ట్రీయల కీవిషయమై స్వాతంత్ర్య మీయబడెను. నెహ్రూగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. నేటిదినము ఈ సభ మరల గూడెను. వివాదగ్రస్త మగు శాసనసభా ప్రవేశ విషయము గూర్చి చర్చ జరుగును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ దేశాభిప్రాయమున కనుకూలించు తీర్మానము గావించి, తనగౌరవమును నిలుపుకొను గాక.

గనులయజమానులు

బొగ్గుగనులలో భూమియడుగున చిన్నవాండ్రను నియమింపగూడదనియు, స్త్రీలు పనిజేయకుండ నిషేధించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారముండవలయుననియు, బొగ్గుగనుల చట్టములో సేర్పాటు సూచించబడెను. ఈ ఏర్పాటు అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశసూచనలకనుగుణముగ చేయబడినది. గనులయజమానుల సంఘము మాత్ర మీసూచనలకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము దెలుపుచున్నది. భూమియడుగున పిల్లల ఆరోగ్యము చెడునని ఈసంఘమువారు రంగీకరించెదరు. కాని, తమకు స్వయంగాగుచుగన, ఈ ఏర్పాటును తీసివేయవలదని వీరునుచున్నారు. చిన్నవారల ఆరోగ్యమే ముఖ్యమో, గనులయజమానుల లాభమే ముఖ్యమో యూహింపవచ్చును. అంతర్జాతీయ

కార్మిక సమావేశసూచనల తమయభిప్రాయములు వెల్లడిగాలేదనియు, అందుచే నీ ఏర్పాటులు సరియగునవిగావనియు, వీరి యుద్దేశము. కార్మికుల శ్రేయోభివృద్ధికై ఏర్పాటుల సూచించినను, యజమానులష్టవడుచుందరు. వారికి స్వీయలాభమే ప్రధానము. హిందూదేశమునందు పైతము కార్మిక సమస్యలు క్లిష్టములగుచున్నవి. ఇవి పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక విధానముయొక్క ఫలితము లని ఎంచవచ్చును.

అధికార పర్యటనము

ప్రజల కష్టములేని సమయమున, అధికారులు పర్యటనము సలుపుటవలన, పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు. బరహంపురమునందు, గవర్నరుగారి ఆగమనమునకు తమ అసమ్మతిని జూపుటకుగాను ప్రజలు హఠాత్తాళము నవలంబింప నెంచిరి. ఇందుకు భిన్నముగ మ్యునిసిపలు సంఘమువారు గవర్నరుగారికి అడ్డెను సమర్పించబోవుచున్నారు. వీరే ఇదివరకు గాంధీమహాత్మునికి అడ్డెను సమర్పించి యుండిరి. మ్యునిసిపలు సంఘమువారి చర్యను ప్రజలు హర్షింపలేదు. హఠాత్తాళముగూడదని గంజాముజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారికి మ్యునిసిపలు ఛైర్మనుగారు వ్రాయుగ, వారికి కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి మరల ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. మ్యునిసిపలుసంఘము వారి హితమును తా మంగీకరింపమని దెలిపెను. మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులు, తమ ఇచ్చకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుచున్నారని, ప్రజలు భావించుచున్నారు. వెనుక గుంటూరు మ్యునిసిపలు సంఘమువలనే, బరహంపురము మ్యునిసిపలు సంఘమిప్పుడు ప్రవర్తించుచున్నది. కాని, వారివలె వీరును, తమ పౌరజాతును త్వరలో గ్రహించెదరని నమ్మెదము. ప్రజాభిలాషలను తృప్తికరించుట, వారి ప్రతినిధులకు పాడిగానెరదు.

పార్వతీదేవిగారి అరెస్టు

నిర్బంధతీవ్రత ఇంకను ఆగిపోలేదు. నిరాకరణోద్యమబలమున కిది నిదర్శనము. దేశబంధు లాలాలజ పతిరాయంగారి కూతురగు పార్వతీదేవిగారిని, ఇండియన్ పీసలుకోమ 124 (ఎ). 15కి (ఎ) కెక్స్ నులక్రింద అరెస్టుజేసినట, తంతివార్త దెలుపుచున్నది. స్త్రీల అరెస్టులను పైతము కొనసాగించుటబట్టి, ప్రభుత్వమువారికి స్త్రీల కార్యదీక్షకంటకమగుచున్నదని కనుగొనవచ్చును. కొంతకాలముక్రిందట పంజాబు శాసనసభకు జరిగిన ఎన్నికలను బహిష్కరింపవలయునని, పార్వతీదేవిగారు వోటుల నుద్బోధించి, విజయముగాంచిరి. ఇట్టికార్య పరతఃత్రురాలిని, చిరకాలము స్వేచ్ఛగ నుండనిచ్చెనని తలంప వీలులేదు. నిర్బంధతీవ్రత, స్త్రీలను కార్యవిముఖుల గావించుటకు బదులు, వారిలో నూతనోజ్జ్వలము గలిగించుననియు, పురుషులవలె స్త్రీలను దేశసేవ యొనర్చుటలో పరమోత్సాహము జూపెదరనియు, నమ్మెదము. దేశభక్తులును, భక్తు రాక్షసులు కూడా హుమలకు జనుచుండ, శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి యోచించుట మిగుల అసభ్యము.

గవ్యస్థానము జేరుట

ప్రభుత్వమువారు రెన్ని యాటంకముల బెట్టినను, అకాలీలు గురుస్థానము జేరగలిగిరి. గురుకాబాగునకు జేరిన భూములును గృహములును, పాకశాలయు, అకాలీల స్వాధీన మయ్యెను. అకాలీల ఛైర్మన్ శాస్త్రానులు భారతీయుల కీ తరుణమున మార్గదర్శకము నుండగలవు. త్యాగి యొప్పున నృధగ బోదు. దృఢపతల్లు మెన్నటి కయునను సథలము గాక మానదు. విశ్వాసకూన్యతవలననే,

యనర్థము లెన్నియైన చేకూరును. భారతనాయకులు కొందరిలో అట్టిబోవ మిప్పుడు గనుపించుచున్నది. ప్రజలు కార్యదీక్షను గనుబజచి, నాయకుల మోహమును బాపుట యత్నవసరము.

కూప్రభువుగారి నియామకము

హర్షింజి ప్రభువుకు బదులు, కూప్రభువుగారిని ప్రాచ్యదేశమునకు ప్రొచి రాయబారిగ బంపిరి. ప్రస్తుత బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కన్సల్వేటివు శాఖకు జెందియున్నది. కూప్రభువు లిబరలు పక్షమునకు చెందియున్నను, వీరిని రాయబారిగ నియమించుటలో బోనార్లా ప్రభుత్వము దూరదృష్టిని, సహనమును కనుబజచెనని ఎంచవచ్చును. లిబరలు పక్షమువారిని చేరదీయుటకు, బోనార్లా గారి ఏర్పాటు కావించియుందురు.

పాంచాలశాసనసభ.

ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడుట

పాంచాల శాసనసభ ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడినది. ఆరాయము సభివృద్ధిచేసి ప్రభుత్వపు ఆరోగ్యదస్థిని తొలగించుటకు మాన్యుల సభ్యులపక్షమునను నేర విలియం మేగార్లుగా దుకపాదించిన తీర్మానముపై చర్చ సభ్యులు కొలదిమంది మాత్రమే వచ్చుటచే నిలిపివేయబడినది.

విల్లిప్రమగు మోసము

పూర్వము ఏటా అను హాస్పిటల్ స్టీవరులో హెడ్ గుమాస్తావని జేసిన ప్రాంతీ ఆనా యనవతడు పూర్వపు రబ్బరు షాపును ప్రయాణపు వారంటులను దొంగతనముగ దాచికొని కచ్చి వారి ద్వారా సెప్టెంబరు 24 వతేదినాడు పూనానుండి బొంబాయికి 7 రెండరతోగతి టిక్కెట్టును 7 ఇంబర్లీడేయేటు టిక్కెట్టును సంపాదించి వానిని రహస్యముగ నమ్మకొని యాధన వజ్రహరించుటకు కేసుచేయబడెను. విచారణజరుచున్నది.

సంస్థానాధీశులసభ.

స్థాయిసంఘసమావేశము.

డాక్టర్ సత్రుతామ్మనగారు ఢిల్లీజు జరిగిన సంస్థానాధీశసభా స్థాయిసంఘసమావేశమునకేరి ఆల్బర్ట్, బి: సిర్: పాటియాలా, కచ్చి, పాణిపట్ నుండి సంస్థానాధీశులు సమావేశమున కడచెంచిరి. కర్నూల్ వాగ్డాన్ కనుండర్ నికల్సర్. జే. హెచ్. కాట్స్, సి. ఆర్. క్లాక్, డి. బి. యూబాన్ గారు కూడ కొన్నిభలలో పాల్గొని చర్చకు సంబంధించిన విషయమున కేటించుచుచున్నారు.

గజ్జపుబండివాడు దొంగలను పట్టుకొనుట

బొంబాయిలో కొందరు దొంగ లొక సామెలు జేయజూసండి 4440 రూపులు దొంగిలించిరి. ఆ దొంగలలో యిరువురొక గజ్జపుబండి పుడికొని పోవుచు రహస్యముగ తనలో తాను సంభాషించుట విని బండివాడు అనుమానపడి పోలీసు వేడక ప్రక్కగా బండిని తోలబోవ దొంగలు బండిని వేరొక దారిని తోలు మనిరి. దొంగల న, స్త్రీ మ ను లోకి 0 పిన తరువాత బండివాడు పోలీసులకు సంగతి తెలిపెను. తోడ కేసాలీ నువారు దొంగల నరెస్టుజేసిరి. దొంగలలో నొకడు నేర మొప్పి కొని ఆశ్రామయ్యెను. కేసు జరుగుచున్నది.

కీ. శే. రావ్ బహదర్. గణేశస్థల సత్తేగారు సీ. వి. ఈ.

వీరు 18 వతేదినయదయన 4 గంటలకు మోలాపూరు న మృతినొందిరి వీరుకొంత కాలమునండి కైత్యకోశమునకు సంబంధించిన రోగముతో బాధపడుచుండిరి. చివర కిది నంజు రోగము లోని కిది 0 ప గ వీరు మృతి నొందిరి. సత్తేగారు 12 సంవత్సరములు బొంబయి శాసనసభలో సభ్యులుగనండి ఆనేకములను నుపసంఘములలో పనిజేరి ఈనధ్య ప్రభుత్వమువారు చేసేర్పరుపబడిన ఎక్సైజ్, రిట్రెంచ్ మెంట్ కమిటీల సభ్యులు గ నుండిరి. కొన్ని సంవత్సరములు మోలాపూర్ మ్యునిసిపాలిటీ కట్టకలలుగా నుండిరి. నవ్యావ్తము దహనసంస్కారమును నున నేతమువిచ్చేసిరి. భాగ్యము బాగాయి. భారతరాయములకును గౌరవమునకును మాయుడెను. డిల్లీను. కీ. శే. స్థల వీరు గజ్జపుబండివాడు ప్రకంశించిరి.

విదేశీ పాఠాలు

క్రొత్త కలిపాను ఎన్నుకొనెను

అబ్దుల్ మజీదు గారు

లాసేను సభ - మిత్రమండలి సలహా

అంత్య సంవత్సరము గాదు

చర్చకు చాల అవకాశము గలదు

అండకో, నవంబరు 20 ఉదయము 12-20.

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలునుండి డెయిలీ మెయిలు పత్రికా విలేఖరి ఇట్లు తెలియజేసెను.

క్రొత్త కలిపాగారిట్లు చెప్పిరి:—

నాకు ప్రజలయందు చాలవిశ్వాసము గలదు. జాత్యభివృద్ధియందు అచంచలముగ నమ్మకము గలవాడను.

ఇస్లాముమతమునకు నేను చేతులు గట్టుకొని నేనడచినదను. నాప్రజలనుగూడ ప్రకరణసృష్టిగ మహాత్మ్య నొనర్చెదను. అంగోరా నేషనల్ ఎసెంబ్లీ వారి విధానమును తీర్మానమును నాకు అంగీకారమే. ౬౮వ మహాసభాలోగారు స్వయంకృతావరాధముచే రాజకుటుంబమునుండి వేలిచేయబడినది.

కలిపాగారు చిత్రకళానిధి గానకళానిధి విరుదు, తన ప్రజాతాతయమును మొన్న నే అండనులో ప్రదర్శించెను. కలిపాగారి సతీతిలకము ఫిడేలు వాయిం చుటలో కనుపెర్చిరి. రాజకీయములందు గ్రేటుబ్రిటను, తర్జీకిని వారివారి ముసల్మాను లాభముల ననుసరించి సభ్యుల గోరువారు.

అండకో, నవంబరు 19. సాయంత్రము 6-45

మైన్స్ పత్రికా కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు విలేఖరి ఇట్లు తెలిపిచెప్పెను:—

అంగోరా నేషనలు ఎసెంబ్లీవారు క్రొత్తకలిపాగా అబ్దుల్ మజీదుగారిని ఎన్నుకొనిరి. ౬౮లు 162 వోట్లు 148 వోట్ల వ్యవధి.

అండకో, నవంబరు 19:—సుల్తానువంశజుడైన అబ్దుల్ మజీదుగారిని కలిపాగా నెన్నుకొనిరిని అమెరికా ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు విలేఖరి కాన్స్టాంటిన్ నోపిలునుండి తెలియజేయుచున్నాడు.

యువరాజగు అబ్దుల్ మజీదుగారి నెన్నుకొనిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి.

మమూలు ఉత్సవములన్నియు రేపుజరుగును.

అబ్దుల్ హలీదుగారికొడుగు సెలీముగారికంటె మజీదుగారి కెక్కు హోటులు వచ్చినవి. అందుచే మజీదుగారి నెన్నుకొనబడి రని తలచిరి.

చర్చ మరల ప్రారంభమైనదనియు కార్యక్రమములలో జగడము గల్గెననియు ఇటీవల అంగోరా నుండి సమాచారములు వచ్చుచున్నయి.

సుల్తాను మ దిరములో అల్లకల్లోలముగ నున్నది. పూర్వపుసుల్తాను సంబంధీకులు చావగా మిగిలినవారు అందరును కెమాలిస్టులతో జేరిరి. సుల్తానుగారు జేతత్యాగముచేసి పోవునపుడు తన భార్యపుత్రాదులను బాగ్రతగా కనిపెట్టి చూచుచుండవలయునని హ్యూంగ్స్ సేనానిని కడచినముగ ప్రార్థించిరి. వీరిభార్యలలో కొందరు సుల్తానుగారు

న్న ప్రదేశమునకు బోయి వారితోడనే ఉండుటకు కోరి రని తెలియుచున్నయి.

అబ్దుల్ మజీదుగారు సుల్తాను, కలిపా అధికారములను విడదీయరాదన్నటుల కొన్ని చోట్ల అనుకొనుచున్నారని తెలియుచున్నది.

వంశపారంపర్యముగవచ్చుచున్న ఆచారమును తప్పించి క్రొత్తవానిని కలిపాగా నెన్నుకొనుదురేమో యని చాలమంది ముసల్మానులకు అసంతృప్తిగల్గెను. అట్టియెడల వంశములోని వానినే ఎన్నుకొనుటచే ఆ అసంతృప్తి శమించును.

అబ్దుల్ మజీదుగారు కలిపాగా ఎన్నుకొనబడిరిని అధికారులు అంగోరానుండి ప్రకటించిరి.

*** **

అబ్దుల్ మజీదుగారు

క్రొత్తకలిపా

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు, నవం. 20:— ఆరవ మహమ్మదు గారిని కలిపాపదవినుండి తొలగించుచు ప్రకటనమును తెలియజేయవలెనని మతమునకు సంఘమువారికి జాతీయ ప్రభుత్వము వారు కడు దీర్ఘాలోచన చేసి ఉత్తరపు జేసిరిని అంగోరానుండి అధికారులు కలిపాగారికి తెలియజేసిరి. ఆరవ జేసీ ముల కీలు కొచ్చి సుల్తాను పారిపోవుటయే యదృష్టవశాత్తూ కారణమును జూపవలయు ననిరి. ఇట్లొప్పుటకు కొరకు ప్రమాణమును గైకొనిరి. కాల్ పేటునకు వదలటగా రెండు అన్ని విధముల తగినవారిని ఆగిరించిరి దీని నాధానిము జేసికొన మతసంఘమువారు తమ ఎన్నికలయందు ఈయనకే ఓటునిచ్చిరి. ఈయను వజీరులో ఉత్సవములు రేపు జరుగును. ప్రాలుతన యందు జూపిన విశ్వాసముచే వదలటగా రెండు సంవత్సరమును జూపిరి.

మతమును ప్రోత్సహించవలెననియు దేశముయొక్క అభివృద్ధికి ఎక్కువజేరి సౌఖ్యమున కలుగజేసెద నని క్రొత్త కలిపాగారు నడిచిరి.

అబ్దుల్ మజీదుగారికి 54 ఏండ్లున్నది. యదృష్టవశాత్తూ సుల్తాను వంశమునకు సంబంధించిన సుల్తాను అబ్దుల్ అజీజుగారి తనయును గొప్ప విద్యాధికడు. సంగీతవిశ్రేణియును గొప్ప పాండిత్యముగలడు. అట్లుకా ఆమీరుగారికి రెండు ఓట్లు వచ్చినవి.

సుల్తానుగారు పారిపోయి రనువార్తను వినుటచే రవీదు గారు చాల భావోద్వేగపడెరి. పోలీసు అధికారులను తెగిదిట్టిరి. సుల్తానుకు పరాధరక్షణ గల్గు ననుచున్నార. రాజకుండీరమును వదిలిపోయిన రెండుగుంటలవరకు సుల్తానుగారి పలానాను ఎవరికిని తెలియదు.

నేషనల్ ఎసెంబ్లీ ప్రత్యేక సమావేశము

నవంబరు 18:—సుల్తానుగారి పలాయనమును విన్నతోడనే తురుష్క-కాలియనుభవారిని సమావేశము జేయుటకు అంగోరా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి

బ్రిటిషు సౌకాదళచలనము

మల్తాన, నవంబరు 18:—కాంగ్రెస్ పార్టీలో సుల్తానుగారి అంగరక్షకులు దిగిరి.

‘సెరిసు’ ప్రజాజరు ఓరు కాన్స్టాంటిన్ నోపిలుకు పోయెను. ఇంకొక రెండు లాంకెర్నాయిలు రేపు అచటి కేగును.

కెరీమూకో, చనకు ప్రదేశములకు గురునాథునాథులైమానికపు సెముట్టును గొంపోవు నాకయు స్థూర్ణతన నాకయు బయలుదేరిపోవును.

నిన్న బ్రిటిషు కాంగ్రెస్ పార్టీ చనకుకు జేరెను.

సుల్తాను పలాయనము

అంగోరావారియభిప్రాయము

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు అంగోరానుండి రవీదు పాషాగారి కేతంతి వచ్చినది:—

సుల్తాను రాజ్యాధికారమును కలిపా అధికారమునంబు విడదీయుటకు ఎవరినివారు తీర్మానించి రను క్రొత్తకలిపా నెన్నుకొనుటకు ఈ మల్తానగారిచే కలిపాగా భూజించెద నని జెప్పినను ఏలపారిపోకుననిచ్చినోఅంగోరావారికి తెలియజున్నది.

వార్తాపత్రికల ఖండనము

టెలెగ్రాఫు డైలీ పత్రిక ఇట్లు వారీనుచున్నది:— ఇంతవరకు 25 సుల్తానులు ఉన్నాకొరకములో నుండిరి. కాని అఖిలసల్తాన అరబుమహమ్మదుగారికి కుచ్చుకులేదు. యమ వచ్చినపుడు తన ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొని గౌరవమును కాపాడుకొనుటకు ప్రయత్నింతు ప్రతిరోపియయి.

పూర్వపు తురుష్క-మండ్రులు కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు నుండి ఈజిప్టులోదిగిరి. ఎంతకాలముండిదో తెలియదు. ఇంకను 100 మంది ప్రమాణము మార్గమునకు నున్నార. జోలిషు విటల ప్రోత్సలముచే మిత్రమండలి యొద్దము ప్రకటించవలె నని కెమాలిస్టులు నిర్ణయమును జెట్టుకొనుచున్నారు. జర్మనుల ప్రోత్సలముగూడ నున్న దనుకొనుచున్నారు. కెమాలిస్టులైక్యములో నిజమును తుకప్పులు లేవు. ఎవరో కార్యములు ఊరకేకలు లేనివారే. కాని చెప్పదగినవారు లేరు.

అంగోరావారి ఆశ్చర్యము

సుల్తానుగా రెట్లు పారిపోవుటకు వీలైనదో కనుగొనవలెననియు అతని పారిపోవుటకు కారణ మేదియో తెలియదని.

తరుణము క్రొత్త కలిపాగారి నెన్నుకొనకు రనుకొనుచున్నారు.

ఆగ్లాహాగారి యభిప్రాయము

అండకో, నవంబరు 19:—కాలిపేటు భవిష్యమును గుర్చి ‘కోడే ఎక్సుప్రెస్’ పత్రికలో వ్రాయుచు ఆగ్లాహాగారిట్లు తెలియజేసిరి:—అట్లో మహమ్మదునకు జెందినవారు కాలిపేటుకు పుట్టినవారు. అటులూండకూడు. ఇండియాలో కాలిపేటు ఉండుట ఎటులు సాధ్యమగునో తెలియదు. ఈ విషయమై బ్రిటిషువారు తెలియకుండు మాట్లాడరాదు. ఎంత మాత్రము జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. ఇస్లాము మతములో జేరిన నున్న యభిప్రాయమునకు వదలిపెట్టవలెను.

పోయికోకేరుగారు ప్యారిసుకు తిరిగివచ్చుట

లాసేను సభ ప్రారంభమగుటతోడనే సమావారము ప్యారిసుకు తిరిగిపోయెదరని అనుకొనుచున్నాడు. లాసేనుసభాభ్యుత్తులు స్విట్జర్లాండు కాపుస్కులు జార్జరు హాయలుగారు. జాల్మనులో నున్న మిత్రమండలి అధికారులతో గూడ కలసి కొని మంగళవారమునాడు పోయికోకేరుగారు ప్యారిసుకు కేగెదరు.

మిత్రమండలి సూచనలు

తయారయినవి కాని ఇవ్వని అంత్యసంవత్సరములు గావు. తుకప్పులలో ఆమూలాగ్రముగ చర్చించు అవకాశము నిమిత్తము చేయబడినది.

మిత్రమండలి సెప్టెంబరు 28 తేదీని జేసికొన్న మిత్రమండలి పరిశీలనకు వీటికిని ముఖ్యమగు మార్పు ఏర్పియు జేయబడెను. కాని తురుష్క-కాలియలు, విదేశీయమిత్రముల సాధనసంఘములు, అట్లోమాను ప్రభుత్వములములు మరల వివిధ లాసేను సభలో స్వేచ్ఛాభావముతో చర్చించబడును. అందరును ఈవిషయమై ఏకాభిప్రాయముతో నున్నందులకు పోయికోకేరుగారు సంతసిందిరి. ఇది చాల ముఖ్యమైనదనిరి. కర్జకో ప్రభువుగూడ అటులనే అనెను. ఫ్రెంచి, ఇటలీ ప్రతినిధులు గూడ లాసేను సభలో ఇదే ప్రకారము ప్రకర్తించెదరుగాక అని కర్జకో ప్రభువు నడిచెను.

తురుష్క-కాలియ లాసేను సభలో చర్చించు విషయములన్నిటి యందును మిత్రమండలి ఏకీభవించిని అన్నికాకీర్త్యా తెలియుచున్నది. క్యూబోర్నే సభకు వార్షికోత్సవపుగావునాతే వచ్చి.

ప్రారంభసంభాషణములు

లాసేను సభ

అండకో నవంబరు 19:—లాసేనుసభ రేపు ప్రారంభమగును. ప్రారంభసమావేశము సెన్సిటివీషము ప్యారిసులో జరిగెను. అన్ని విషయములందును ఏకీభావ తీర్చబడినది. సభ కూడుటకు పూర్వమే ఇటలీ రిపబ్లిక కర్జకో ప్రభువును కలిసి కొనును అట్లు పరిశీలులు మరల పర్యాటించించబడును. లాసేను ప్రారంభ సమావేశమును బోరివాజీ హోటెలులో పోయికోకేరు, ముస్సోలినీ, కర్జకో ప్రభువులు జరిపెదని నిశ్చయించబడినది.

అంగ్లో ఫ్రెంచి రాయబారులు ముస్సోనీగారిని కలసి కొనుట ప్రహారెలుకు పోయిరి.

మిత్రమండలి సేనలకుని ప్రమాదేయమునకు గాని భంగములేకనే వార్తాపత్రికలు ప్రకటించునని ఓట్లకా రభయమునకులే లేఖాచరిలనమును తొలగించుటకు మిత్రమండలి హోమిషును నిశ్చయించుకొనిరి.

లాభము లేని సభ

రవీదు పాషాగారిని మిత్రమండలి సేనానలకును 4 కంటలు సభ జరిగెను. పోలీసుపహులు, మేజిస్ట్రేటు కోర్టును గూర్చి పాషాగా రెంతయు లాంగక పోవుటచే సభ కర్జకో మామెను. కాన్స్టాంటి నో పులు చరి పాషా నడుమ ప్రమాదేయమునకును కెమాలిస్టులే సుభాగ్యభాగ్యమును పొందినవలె ననిరి. అంతర్జాతీయవ్యవహారములు గానివాటిలో జోక్యము కలుగజేసుకొన్న ప్రమాదము గలుగగలవని రవీదుగారు హెచ్చు

రండి. ఇదివరకు మార్గశిర శుక్ల పని జరుగలేదునని కట్టు పట్టి. వర్షపానము లేకనే సభ అగిపోయెను. మరల రేపు సమావేశమగును. (20.11.22)

గల్లిపోలి పరిపాలనము

25 తేదీన గల్లిపోలి పరిపాలనము తుర్కీశము చేయబడును.

లా సేనుసభలో జరుగుచున్నందున గల్లిపోలి సేనాధిపతి సమావేశముతో పాపాపము చేసికొనుటకు కర్ణాటక, పాయంకేరు, మున్నేరినీ గార్లు నిశ్చయించుకొనిరి.

రేపిడు పాపాగారు త్వరలో ప్రేమకుపోయెను. ఆంగ్లావారికి పాపాగారి కాకటాంటునోపిలు ప్రవర్తనము అసంపూర్ణమై కలుగజేసింది. ఈయనకార్యక్రమమును గూర్చి ప్రాచ్యరాజుబాబులు ప్రశ్నింప కలచుకొన్నారు.

ఇస్మితు పాపాగారు పాపాగారు రోయి వచ్చిన పని తప్పిరముగ తేదీని తురుష్కములను అనుమన్నారు.

జలసంధులలో ప్రవేశము వాగ్తమలమీదనే ఆధారపడక అధికారము అభిమానియ్య విషయములకు ఆధారపడి యుండవలయును. పాపాగారు ప్రాచ్యరాజుగ వీర కాలముందు కాంతిని వెలకొల్పినటుల పరిష్కారము గావలయు ననియు, తుర్కీ గ్రీకు లాభములకు పాపాగారు దురుసునామ అనుచున్నారు.

కెయిసరుగారి పెండ్లి

గ్రేటుబ్రిటన్ నుల్లనగాని ఇండియాకు గొప్పొయి కలి పొగా ప్రకటించిన నమృతముతో కెయిసరుగారి పెండ్లి పని పాపాగారు కలిపాగారి కలిపాపములను గొప్పొయి కలి ప్రత్యేకముగ కాపలాపెట్టిరి. నుల్లనగాని కెయిసరుగారి పని ముగిసి. దీని విడిచిపోయెను.

నుల్లనపదవి కుండలసిన గౌరవముతో పోషించుటకు గ్రేటుబ్రిటన్ ఉద్దేశించుచున్నటుల తెలియచున్నది.

లా సేనుసభలో చిక్కులు బయలుదేరినచో తురుష్కల కట్టు కలిపాగారు ప్రకటించవలయునని కర్ణాటక ప్రభుత్వ పోయింకేరు గార్లు తాత్కాలికముగ అంగీకరించిరి.

అంగ్లోపదానుల తృప్తి

లండన్, నవంబరు 19. రాత్రి 10:—తృప్తిపూరితా విలే ఖరి ప్యాసినుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—జలసంధి ప్రవేశము, సైనికబలమును తొలగించవలసిన తాత్కాలిక ప్రవేశ నిర్ధారణ, ఇదివరలో జేయబడిన తురుష్కరాష్ట్రీయత పిచ్చాటులనుగూర్చి అంతరను ఏకీకరించిరి.

సిరియా, మెకాపాటేమియా, ఏజిప్టు దీవులనుగూర్చి మరల చర్చను ప్రారంభించరాదని నిశ్చయించిరి. మిశ్రమస్థాన పానముల కంగీకరించవచ్చును.

తురుష్క-సైన్యము తగ్గించబడవచ్చును. క్వెబెక్ కుగూర్చి కులగు తురుష్కలను భద్రముగ గాపాడెద మని యభయ మొనగవచ్చును.

ముదేయా సభకు విజయముగ తురుష్కలు ప్రకటించి నచో ప్రెంచివారు తగినచర్యను దీసికొనెను.

సంఖ్యక్రమ సంకేతమగువరకు కాకటాంటునోపిలును మిశ్రమందలియే ఆక్రమింపకొనెదనని అనుకొనుకొన్నారు. సంఖ్యక్రమ సంకేతమగువరకు ప్రమాదముగ నెంచబడు కాకటాంటునోపిలు ప్రవేశములో మిశ్రమందలి అధికార కుండల పనుచున్నారు.

లాయడుజార్జిగారు కార్మికనాయకుడు కావచ్చునా. లండన్, నవంబరు 20:—లాయడు జార్జిగారు ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపక్ష నాయకులుగా నుండునని తెలపవలయున్నది యూనియన్లకు నాయకులుగానుండనో కార్మికల నాయకులుగానుండనో, జార్జిగారు నిర్ధరించు కొనబడు కొంతకాలము కట్టునని ఆవస్థకు ప్రతికే తెలుపుచున్నది.

లాడ్లవీరు బ్రామగారు మాడ లాయడుజార్జిగారు త్వరలో కార్మికసభలను తేలి ప్రతిపక్ష నాయకులుగా నుండు రని తెలుపుచున్నాడు.

చచ్చిలు గారు

చచ్చిలు గారు ఎన్నికల నడిచినపుడు లాల మిథానాథ ముని నచ్చిమిథానాథ ఇ.కె.పి. గొప్ప నామగా పార్లమెంటు ప్రవేశంప కలగుదనని ఆవస్థకు భాటుచున్నది.

23-నవంబరు పార్లమెంటు సమావేశమగును
లండన్, నవంబరు 18:—23 నవంబరునాడు పార్లమెంటు సమావేశమగును. పార్లమెంటు సమావేశమగునని బోన్లూగారు ప్రకటించిరి.

పార్లమెంటుచర్య చాలకొద్దిగానుండుననియు విరివి సమస్య పరిష్కరించుచర్యలే ముఖ్యముగా జరుగుననియు కర్ణాటక ప్రభుత్వగారు ప్రభుత్వ సభకు తెలియపరచిరి.

నవంబరు 19:—పార్లమెంటు ద్వారములు రేపు తెలుపబడును. కర్ణాటక తమస్థానముల నెప్పరచికొని, చిట్టల సభించవచ్చును.

కార్మిక నాయకుడు-రాం నెమాక్ పోనాలుగారు రాం నెమాక్ పోనాలుగారు కార్మిక ప్రధాననాయకులుగా నుండురు. జే. ఆర్. క్లెయిన్ గారు సాధారణ నాయకులుగా నెన్నుకొనుదురు.

మిగత ఎన్నికల ఫలితము

స్వేషము లిబరలులు గెలుపొందుట
లండన్, నవంబరు 18:—జేమ్స్ యూనివర్సిటీ, ఇన్ వర్సిటులను స్వేషము లిబరలు గెలుపొందిరి.

ఆర్మీనీ ఎన్నికల ఫలితము యింకయు తెలియలేదు.

క్రొవత్ ప్రభుత్వగారు ప్యాసినునందుఅంగ్లేయురాయబారి లండన్, నవంబరు 20:—క్రొవత్ ప్రభుత్వగారిని ప్యాసిను నందు రాజువారిగా నియమించిన యుత్తరప్రభుత్వ ప్రభుత్వము వాక్ స్థిరపడింది. లిబరలులపై మానవప్రభుత్వము చూపుచు పానభూతిక నిర్వహణ మిది. బ్రిటిష్ రాజ్యాంగ కేత్రల ఎత్తులలో నివియుకటి.

కెయిసరుగారి పెండ్లి

వి చి త్ర క థ

కెయిసరుగారి వివాహమునుగూర్చి పలువిధములైన విచిత్రకథలు బయలుదేరుచున్నవి. కెయిసరుగారు అనేకులతో చాల ప్రసంగించుచుండుటచే యీవివాహము తటస్థించినది. రహస్యవిషయముల గూర్చి యతడు చెప్పునొందిన వివరలే వినుగు కొనివచ్చి యుత్తర ప్రభుత్వము యతనితో సర్వదా సంభాషణములు జరుపుటకై భార్యకొరతెను గూర్చుటకీ పన్నుగడ నెత్తికై జరుగుచు విందులకు, సంభాషణలకు పిల్చిపప్పుడెల్లవారు రామని నిరకరించలేక, వినుగుగూని, తుపన్నుగడ పన్నుగా, కెయిసరుగారు నులభముగా లోడి. (ప్రసంగవశమున నొక జమీందారుడు ద్వితీయ వివాహమును గూర్చి ముచ్చట ప్రారంభించెను. కెయిసరుగారు చాలకర్తవ్యమిచ్చి, లోబడ దొడగిరి. ఇట్లు పన్నుగడవారు అనేక సమయముల పిల్చియ కెయిసరుగారికి వివాహవిషయమునే జ్ఞప్తికి తెచ్చుచుండెను, చాల యాదోశనపడి కెయిసరుగారు పరువును వెనుక వారంబించెను.

సరియైన కథలకు నెయింపించి పెప్పికోగారి, ఆమెయే కెయిసరుగారి క్విటీ యి వివాహ ప్రయత్నముల కర్ణాటక ద్వారా వివిధానీ కరించి వచ్చెను. ఇంతకుముందు జర్మనీ విషయమై పత్రికలకు వ్యాసముల వ్రాసెడిది. వివాహసమయమున వింధారగించుచు, కెయిసరుగారు ఆనందపరకులై, తామింక ప్రెంచిసారాయి త్రాగమను ప్రతిజ్ఞను గూడ మఱచిపోయి, ఆమెకుగా బర్లెన్ డి సారాయి త్రాగ ప్రారంభించిడి.

మెనపటోమియా

నూనెగనులయందు బ్రిటను అధికారము

లండన్, నవంబరు 20:—ఈసంవత్సరము మెనపటోమియా యందు 75,65,000 పానులు కట్టబడినవి. ఇందులకు ఫలితముగా, నూనెగనులందు బ్రిటను హక్కులు స్థిరపడుట, ఇక్కడ సంస్థానాధీశునకు పరిపాలనాసమయముల నులపనియ్యట, యూయిక్తారములు కలిగినవి. ఎన్నియోకోట్లపానులు కట్టబడినవి ననే మెనపటోమియా యభివృద్ధిపడును. ఆంగ్లేయప్రభుత్వల యాదరముండెనేగాని ద్రవ్యము ఆంగ్లేయ వ జీ జు లు ఇప్పుడందు తృప్తి నిచ్చుకొనురు. ఆ ర షీ స ం స్థా నాధీశునిపై తగినంత సమ్మతి ముచవీలేదు. అచ్చటన్నటు ప్రతి పడకలదు. అయినా సాగుండినంతమందికీ యవ్వంది. వి. ఆ. గ్లోవర్లీ నుజ్ ఆయిల్ ం పినివానినూనె చాలకేస్తమై, వి.ఎ. వగలది. నూనె గనులు జేతీయ క్వెర్నసుని ఆశే కులు చిలుకల ముడిరి, ఆరచుచు నాందోశన పలుచుచున్నారు. కనుక జలమైన సైన్యసహాయమునే బ్రిటను హక్కుల నిజుత తెలుగొక గలుగుదును. హిందూజాతకు దుకన్న నూనె యిచ్చుట చాల క్రొవత్మెనెడి. బ్రిటిష్ పన్ను కెల్లిమివారు అధిక మైనపన్నునిచ్చి, కనుక కొనుగోనినదిగా నున్నది. హిందూ ప్రభుత్వము మోపుటవలన హక్కులు భద్ర పడినవి. ముఖ్యముగా, భవ్యములే, హిందూనుండియే నూనె మల హక్కును సురక్షించుకొనవచ్చును.

మూనిసిపాలిటీరామగూరు లీదేశమునకు వచ్చుట, మూనిసిపాలిటీముందు కేంద్రలో నూనె వారు లీదేశమునకు కచ్చి ఢిల్లీ నుండి స్థాయిముఖమువారిలో తిరిగి తమ దేశములకువారిలను గొనిపోక ననుజ్ఞ యొనగటకులయవరకుల నిర్ణయమునుగూర్చి కలగవచ్చును.

స్థానికవార్తలు

టాగురుగారు.—శ్రీ రవీంద్రనాథ తాగురుగారు నేనుదశం చెప్పి తిరి విచ్చేసిరి.

ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల ఆంధ్రభాషావిద్యనీ సమాజము:—తత్వజ్ఞ బుధవారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు శ్రీమాన్ గొల్లని వ్యవస్థల జగన్నాథాచార్యులవారు సిద్ధాంతము-అత్తరవిశ్వముగూర్చి యుపన్యసించెదరు.

మద్రాసు రేపు:—1921 నెవ్రెబరులో నిచ్చిన 22'000 రూ. ల మొత్తమునకు వైగా కర్ణాటక వారికి 20'000 రూపాయలను మద్రాసు రేపులో ఎక్కువమంది ప్రయాణికులకు సౌకర్యములు చేయుటకై యిచ్చుట కంగీకరించి (ప్రచురణసంఘము)

చెన్నైలో ఆరోగ్యము:—నవంబరు 18 తేదీలో ఆంధ్రప్రదేశ్ వారములో చేయింట్రి 41. 5 మందిచనిపోయిరి. గతవారము 39 4 మందిచనిపోయిరి. 8 మందికి స్పృహను పోయి గా నిద్రకు చనిపోయిరి. ఇతరర్యముల కల్ల 29 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదేవారములో 39. 9 మంది చనిపోయిరి.

చెన్నైరాజధాని ప్రతిపంట్:—1921-22 లో (వత్తి 847000 చేళ్లు ప్రతిపంట్లకుండెను అందు నవంబరు 11 లో ఆంధ్రప్రదేశ్ వారమునాటికి చెన్నైలో 815481 చేళ్లును మిల్లులలో 16908 చేళ్లు విడిచిపెట్టి, వారమువీయు మిల్లులలో 181035 చేళ్లును, సమస్తపు యెగుమతులు 148386 చేళ్లును, కైలు యెగుమతులు 17850 చేళ్లు నుండెను-ప్రచురణసంఘము.

2½ రూపాయనోట్లు, 4 అణాలసికిలు నాణెములు:— 2½ రూపాయనోట్లును 4 అణాల సికిలు నాణెములును చెల్లవనియు, అందువలన తీసికొనుట లేదని తిరువల్వేరి జిల్లాలో నొకడంది వ్యాపించుటల దెలియచున్నది. ఆవదంతి కాధారము లేమియును లేవు. 4 అణాలసికిలునాణెము 2½ రూపాయలను చెల్లుచు నేయున్నది. ఏ క్లెబ్బిలోనైన తీసికొనబడును. (ప్రచురణసంఘము)

ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ల గ్రాంటులు:— 1927 - 28 సంవత్సరమునకు యీకొండివిధముగ ప్రభుత్వపోషణలో నున్న ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలకు 27,68,000 రూపాయల విరాళము లొసంగిరి.

టీచింగ్ గ్రాంటులు	270500
లిటింగ్ గ్రాంటులు	48500
టర్నింగ్ గ్రాంటులు	9500
మొత్తం	2768000
(ప్రచురణసంఘము)	

మద్రాసుజిల్లా తమిళ కాలగ్రెసుసంఘము:— ఈసంఘ సామాన్యసమావేశము 19 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు మహాజనసభలోనుండు జి.కె.ఎ. మహానుజు ఈకొండివారు కమిషనరీకి కాలగ్రెసుసంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. (1) మాలవీభజుల్లా సాహేబు (2) జనాబ్ పాషియహమ్మదు (3) జనాబ్ అబ్దుల్ అహమ్మదుఖాన్ (4) వి. చక్రవర్త్యుచెట్టి (5) బాలమ్మకో (6) కోకలంబాపు (7) టి. దొంస్వామి నాయుడు (8) ఇ. ఎల్. అబ్దుల్ (9) సి. వెంకటరామనాయుడు (10) ఎన్. ఎస్. శ్రీనివాసయ్య (11) ఎం. సింగారవేలు చెట్టి (12) క. ఎస్. లేకటరాజన్ (13) రాండీ కల్యాణిజీ (14) ఎ. ఎస్. రాములుగార్లు.

రవీంద్రనాథ తాగురుగారు

యర్నాకులము స్థానికము
యర్నాకులము, నవంబరు 20:— రవీంద్రనాథ తాగురుగారు సి. య. డి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి సహాయముగా యర్నాకులమునకు విచ్చేసిరి. పుజనము అద్వైతాశ్రమమునందు స్వాగత క్రతులకు సమర్పింపగా తాగురు ఆంధ్రప్రదేశ్ వారికి ప్రత్యుక్త రమలొచ్చిరి. కల్కలాడత శ్రీనారాయణగారు 8 యాద్యముల తాగురుగారిని చెదమనియు, వానిననుసరించు తాగురు కృషిలనుపుయందునునియు కవిగాయ ప్రసంగించిరి 3- 30 గంటలకు మోటారుబండిలో కళాకాలంబోయి, విద్యార్థివసతి గృహమున తాగురుగారు బహిరంగ పరచిరి. తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ వారుగూడ బి.యం.గ్రామము నిచ్చిరి. తరువాత సహనారముగా తాగురుగారు తాగురుగారు ప్రయాణముచేయిపోయిరి. కొచ్చిల్ గుజరాతివిద్యాలయమువారు, తాగురుగారిని సమూహించి, 750 రూపాయలు విశేషభారతీయ ఇ.వి.రి.

కొత్త రకం
సెల్ ఫిల్లింగు
ఫవుంటే వేనాలు
2 రూపాయాలు
వర్తకులకు 1డజను మీద, 25%
కమిషన్ యివ్వబడును.
విక్టోరియా డిపో
మైలాపూరు
మదరాసు.

శాసనసభా ప్రవేశము

భేదాభిప్రాయములకు మూలకారణము

కలకత్తాలో సోమవారమునాడు సమావేశము కానున్న ఆఖరి భారత కాంగ్రెసుసంఘము మిక్కిలి ముఖ్యవిషయములను చర్చించును. అసమావేశము నిరాకరణోద్యమమునకు నూతనాకారమునొక్కడయ్యును. కనుక దేశస్థితిగతులరీతిగ నున్నవో, అలా చింతము. బడ్జెట్ డిల్లీ సమావేశముల యనంతరము దేశమునందు నికుత్సాహమును అయోధ్యమును కలిగె ననుట నిర్వివాదాంశము. ఉద్యమావలంబులకు యుక్తాస్సహాయము చల్లార్చినట్లయ్యెను. ఆ తీర్మానముల సామంజస్యమును ఎవరను అభిప్రాయించును. కాని ఆ తీర్మానములన దేశమునందు నికుత్సాహము వ్యాపింపలేదని యనుట యవివేకముగ నుండును. భూరమగు యుద్ధమునకై సన్నద్ధులగు చుండిన సమయమున, నిర్భాగ్య కార్యక్రమమును బెట్టుట యధాపతనముగ నుండెను. 'పశుమౌ, లేకమరణమౌ, రెంటితో నొకటి యనుశంభవ్యమౌ' పూరింపబడిన కటాలము కణరంగమున నుండ, సప్తకు తొందరలేదు, కల్లీకూరగాయలు పండించు కొనుడని చెప్పిన 'నెట్టుండునో', బడ్జెట్ తీర్మానమును నట్లే యుండినను.

ఆఖరి భాగములకు పాకిమావినదని చెప్పబడుచున్నది. కాని యా కార్యము మాత్రము సమాజముగనే పలికెను. ఇట్టిసందర్భములలో దేశస్థితిగతులనిందితమ కాక నివేదికను సమర్పించుటకై ఆఖరిభాగము త కాంగ్రెసుసంఘము ఆట్టొల్లఁపున విచారణ సంఘమును నియోజించెను. ఇట్టొల్లఁపునమునకు దేశము సంస్థితిగతులను వివరించుటకై అధిక సంఖ్యకుల సాక్ష్యమే ఎరుటనుంచుటచే అవివరమును సోమవారపు సమావేశమునందు చర్చకు రావలయు తలంపవచ్చును. కనుక స్వరాజ్య సంపాదనమునకు నిర్వహ్యమార్గమును శాసనోల్లంఘనమునకు సోపానములను నిర్ణయించుటయే సరిక సమష్టిశాసనోల్లంఘన మవనరము లేకనే ఏ సోపానములు యోగ్యములో నిర్ణయింపబడవచ్చును. దేశము శాసనోల్లంఘనమునకు తయారగు నున్నదా లేదాయను విషయమే వారికి సంబంధించినదనియు మిగిలిన యధికప్రసంగము తగదనియు వాదించువారితో మేమేకీభవింపదు. అట్టివాదమును మాకు నచ్చుటలేదు. ఎట్లున్నను, బడ్జెట్ యనంతరము వ్యాపించిన మాంద్యస్థితిని తొలగించుటకు విచారణసంఘ మేకగ్రీవముగ కొన్ని సూచనలను గావించెను. శాసనసభల స్వాధీనముచేసికొని ప్రతిష్టంభనముల కల్పించి సంస్కరణములని వ్యవహరింపబడినాని నిరర్థకతను బాటకలెనని యుక్తుల నిఘాన్నచేరిరి. ఈ విషయమై చర్చ కొంతకంతకు మునుకు నుండవచ్చునని మాయూనా, అయినను ఆఖరిభారత కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయముతో బ్రవర్తించుట యుక్తముగ నుండును. సభాప్రవేశము లన్నియు కృత్రిమములని నులభముగ రుజువుచేయవచ్చునగాన విశేషమగు చర్చ అవసరమేయుండదు. శాసనసభల ప్రవేశించి వీరేమి ఘనకార్యములచేయునది? సంస్కరణములనిర్ధారిత ప్రకటించుటకు ప్రవేశింపగలదువా? మంచిదే, ఎవరికి ప్రదర్శింపవలెను? భారతీయుల కిదివరకే తెలిసినదెవ సమటకు వారి యభిప్రాయములే ప్రమాణము. ఇది కేవలించియుండునట్టివిధియగుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రభావశ్రీ ప్రతిష్టంభనములందు పలుమారు గెలుపొంది వానిని ప్రదర్శించి బ్రిటిషు ప్రభావశ్రీ యజ్ఞానమును వీడగొట్టువలెననియుట గుఱుము లాయమును కన్పిండులో ముంచిన కుంచెలతో తుడిచి నట్లుగ నుండును. బ్రిటిషు ప్రభావశ్రీకి ఆటలము గలుగును. విజయము జనించును. కొంచెము విజ్ఞానము గలిగినవారికి మాత్రము పోకిరి తనమందు విప్పించి చుటకు కాంగ్రెసు తన తీర్మానములను చేయునకాక మొనుగుడుయై, ప్రతిష్టంభనవలన, మాతన శాసనసభలు నత కాంగ్రెసుల సేరనేర్చుటకు వీలులేవందునని యనుకొందము. నిరంకుశాధికారము వైసే బాధ్యత అంతయు పడునని తలంపెను. అప్పటికైన 'ఆయాట లూయ్యును, తీసివేయును' సామము భారతదేశ మేమి కొరుడున్నానో, దాని నిండని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం పాలకులతో మంచులతో పట్టిక బలుకుటకు యూనుకొను సంకల్పితారు కారని యను దృఢముగ నున్నవలయును. శాసనసభ్యులయెడ యెక్కువ నాదాము గలిగినట్లభివ్యుచ్చిచేతి భారతీయభూమి తనకార్యములను సాగించు కొనవలెననుకొనక మన కొర్రల నన్నిటిని తీర్చుచు మంత్రోగ్ధులను కొరుని ఎవ్వరైన కలంపున్న 'చావట్టి' ద్రువుల మెంతకీ ప్రముఖ విశేషాదుకొనిన నంతకీ నున్నము. లాయదుబ్బి గాకు రాజకీయాధికార సంకమునందే నాదృశ్యము కాగానే 'పరీక్ష' నిర్ధారమును అదృశ్యముయొని తలంచుట పొరబాటు. భాగతదేశము సంబంధించినంతరకు అసిద్ధాంతమున కింకను బలముగలిగినది. ఇట్టి

శాసనసభా ప్రవేశము

ప్రధానసభా ప్రములకే భంగకరము

(అబ్బాసు తయ్యాబీగారు)

అసహాయోద్యమచరిత్రనునందు రెండు సంవత్సరములు గడచిన తరువాత, నిజమగునసహాయోద్యమ మేమియో మీరు సరిగ్గా గ్రహింపలేకపోయితిని మననాయకులలో నల్లురు ప్రముఖులు మనకు చెబుతుండిరి! ఒకే సమయమున ఒకే ప్రదేశమునందు వెలుగును తీకటయగుచు నుండగ నని అప్రతిమానప్రతిభాకాలు రగు ని లాయర్లు రుజువుచేయుటకు ప్రారంభించిరి! ప్రపంచమంతయు ఆశ్చర్యముతో వారించిదిగి జూచుచుండెను. వీనిని అసహాయోద్యమమును గాదు. అశ్చర్యమేనీ కొనలుగుటకు ముఖ్య భారత రథకవ్యభులనియు మిగిలినవారు పిన్నవరులగుటని యుద్ధలయం దని మహాత్మునియొక్క తత్త్వముననుసరించి నిర్మించు మేము అసహాయోద్యమమున రెండు ప్రధానవిషయములు గలవని తలచుచుంటిమి. 1 ప్రభుత్వము స్థాపనకాంగీకరింపబడలేదు. 2 భారతభాషాస్థితి తమచేతులలో నుండెను. కావున వెదక అధికారాలవద్దకు భిక్షుకపాత్రను మోసి కొని పోవుటకు నూనుట.

అసహాయోద్యమమున నిరెండువిషయములును ప్రధానము లను విషయములు, శాసనసభ స్వారసంఘమువారు తమ నివేదికయందుగాని, రాబోవు కాంగ్రెసునకు అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనవలసినవారు తమ ప్రకటనయందుగాని ఎచ్చటను ఆక్షేపించలేదు. అట్టికరి, ఎన్నికలందు పోటీచేయుటయు, రాజభక్తికై మాణిముగ నొనుట మొదలగునవి శాసనసభల సంగీకరించుట ఎట్లుగాదో చేసెను, గుజరాతునందుచేయునాన్నే హితులను బెలియవలసిందేమి. శాసనసభ ఎన్నికలందు అభ్యర్థిని బిలివినయెడల శాసనసభల సంగీకరించినట్లే సామాన్యులదృఢముగ విశ్వసించెదరు. మీరెట్టివాదనలగావించినను ఈవిషయమును గాదనబాలరు. ఇట్లు శాసనసభల సంగీకరించుట అసహాయోద్యమ స్ఫూర్తిమునకు ప్రతిఘటముని గుజరాతునందు కార్యనిర్వాహకుల మగుమేము దలచుచుంటిమి. అందుచేతనే టెర్రీల గుజరాతునందు జరిగిన ఒక జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమునందు సమావేశమైన 50 లేక 60 మంది కార్యనిర్వాహకులలో నొకరు మాత్రమే శాసనసభాప్రవేశమున కనుకూలముగ నుండిరి. సామాన్య ప్రజలు మాత్రము ఈలా యర్థ సాధనల ప్రైకాలమును కృత్య పుచ్చుటలేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు వారికి సంతృప్తముగముగలుగుదు. ఇదివరకు కలకత్తా, అరవరజాతీయమహాసభయందు ఆమోదింపబడి, వాపు, అహమ్మదాబాదునభలం

సందర్భములలో, సంస్కరణములను భగ్నము చేయుటయందు విజయము పొందిన వెంటనే దేశమునకు లాభముగలగునని తలంచుట ఆకాశమునందు మేడలగు నిర్మించుటగ నుండును. సభాప్రవేశమును ప్రముఖుల నుడిన నిర్భాతముల వాదనము చేసెకొనె నను విషయమును గూర్చి మేము మా కత్తికొలిది నిమిషంకలిగితి మని తలంచెదము. అదియునగాక, ఆఖరి భారత కాంగ్రెసు సంఘము సభాప్రవేశమును తీర్మానించుటకు నరయొక దృఢమగు కారణము గలదు. ప్రవేశానుకూల చతువువాయకులు గొప్పదేశభక్తులు ప్రతిభావీరులు. అట్టివారిలో కేకీభవింపకపోవుటకు పూర్వ మేకైనను చాలవేపు అశాంకితురు. కాని దేశమునందలి యభిప్రాయము చాలవరకు ప్రతిఘటముగ నున్నదని విచారణసంఘమువారియెడల నొసగుబడిన సాక్ష్యమే చాలును. వికమత్త్యము మిక్కిలి యరవరమని తలంపబడుచున్న యాసమయమున మహావాస్తవికము లో వివాదములు ఇందువై జరిగినవిధము తెలిసియే యున్నది. దేశభక్తుడయ్యున కదుగలిగించి మనస్సుగలను పుట్టించు సాధనమును చేపట్టుట విశేష ప్రయత్నముగ నుండునా యని మేము ప్రశ్నించుచున్నాము. శాసనోల్లంఘనము, శాసనసభాప్రవేశము- రెంటిని నిరారించినదేశమున చేయుటపినకార్య మింకేమిగలదని కొన్ని ప్రశ్నలని మిగిల్చింది. ఇందరకే నాక్షేపించబడిన యా నిర్భాగ్య కార్యక్రమము కలకను ఎంతో లాభము గలిగెనని మా తలంపు, మా దృఢనిశ్చయము. ఏ కార్యమునకైనను కొంచెసాధన యరవరమని యంగీకరించి తీరవలయును. ముఖ్యముగ సాంధ్యానాహుత్యమైన సమ్యక్తమునెడల కృషి యింకను ఎంతయో అరవరము అయినను, వెంటనే శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకును, శాసనసభలయందు ప్రవేశించుటకును మధ్యస్థముగ నొకమార్గమును ఉత్సాహమును కలిగించుదానిచే ఆఖరిభారత కాంగ్రెసుసంఘము నిర్ణయించుట యస్సాధ్యముగ నుండదు. -హిందూపత్రిక.

దు రిరిగి బలవరముచేసిన అసహాయోద్యమ స్ఫూర్తిమునకు గల అందు జరుగు చువలసినవారు త్రిలోకముల విరువగని వారికి సంతృప్తముగము గలదు. తలచని తలంపుగ సంధించిన దీనిని గురించి కార్యనిర్వాహకులు మాత్రమే కలకలపడుచుండిరి. నమస్తి శాసనోల్లంఘనమునకు దేశము నిర్ధమగానున్న దాయను ప్రశ్నకుమాత్రమే ఈసంఘమువారు స్పష్టమగు ప్రశ్నోత్తర మొసగెదరని వారు దలంచుచుండిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందలి విలువను గ్రహించిగాక కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందలి ఆవలంబించినవారు దశ్య నిత్యు లెవ్వరును, ఈ సంఘమువారిని, అసహాయోద్యమ ముఖ్యకారణములతో నోకర్తము కల్పించుకొని ఆ సూత్రములకు నిరుద్ధములగు కార్యక్రమమును సూచించుదని కోరలేదు. కలకత్తా అవసర బాతీయమహాసభయందు శాసనసభాప్రవేశమునకు ప్రతిఘటముగ నుండి ఇందరకు కార్యనిర్వాహకులార్థము మాత్రము దానిని సాగించినవారికి దిగుచుచుండును. శాసనసభా ప్రవేశమునకు వచ్చినవారు మొదలగుట శాసనోల్లంఘనసంఘమువారి కెట్టి అధికారమును లేకని, చేతను, గుజరాతునందలి నాన్నే హితులను నమ్ముచుంటిమి. వాకీమహాయును, నుండికమోతీలూను. మాన్నే హితుడు విటలభాయ్ పటేజును ఈ మాదల గావించుటకు పురస్కరించు మన నాయకుడగు గి. జి. వాసుగారు నడువు సదంతయు కట్టిమోసగు. నామ దెబ్బపుటల 'ప్రజలలో నున్నా హమును నిలుపుటకు' ఎట్టిమార్గమున గానింపకపోయినయెడల అసహాయోద్యమమునా క్రములనే గంగవరులకు వారి కెట్టి యధికారమును లేదు. వారియన్నాహము తరగెనుగాని, ఉద్యమమునకు నెనకనన్న ప్రభావశ్రీయెక్క యుత్సాహము కగలేదు. వాదదృఢముగ నేయుండిరి. ఈవిషయమున రాబోవు కాంగ్రెసునందు చాల జెప్పబడుచుంటిమి.

శాసనసభల ప్రవేశించిన తరువాత, శాసనసభానిర్మాణమునకు సమీపవలెనని కోరవలెనని వాసుగారు చెబుతుండిరి. ఇది ఎవరి సంస్థాపనల సంగీకరింపకుండ నుండవలసియె అట్టియధికారాలవద్దకు జని భిక్షుక పాత్రను బాపుటకాదా? అందువలన అసహాయోద్యమమునా క్రమును భంగపరుచుట కాదా?

శాసనసభల ప్రవేశించి, తరువాత శాసనసభానిర్మాణ చట్టమును మార్చుకనవలసినది కొరుటవలన అసహాయోద్యమ స్ఫూర్తిమును భంగపరుచుటయే గాక, ప్రస్తుత నిరంకుశాధికారవర్ధమును బలపరుప నిర్మించుటైన పాలకయంత్రమును కిధిలమొనర్చుచున్నందుట వర్ధము. దేశముకొరకు పనిచేయు తలంపుతో నిదివరకే మితవాదులు ప్రవేశించి అచ్చట నిదివరకే పశ్చాత్తా నొక్కి వేయబడిన 'హిందూచట్టమును' పిన్న ప్రవేశింపగలనుండి గతే ఆక్షేపించును కాని కాంగ్రెసునుగూడ మీతో లాగి కొనిపోవుదు. 'శాసనసభలకు అసహాయోద్యమము' అనిన సమ్మతి హితులగు వాసుగారివంటివారినిగూడ కాంగ్రెసు తన నిద్రకింద నుంచుకొనగలదు. అట్టివాడు ప్రత్యేకముగ జనెకకు గాక.

రు 500-ల ప్రధమ బహుమానము జ్యోతిష్ హస్తబహుమాన పరీక్ష

31-12-22 తేదీని జరుగును

కడు నులభము, ఫల భుజికము. ఈ బహుమానముల కొరకు అక్షరజ్ఞానముగల పృథివీవారు ప్రయత్నముచేయవచ్చును.

ఈ పరీక్షకు స్త్రీలును, పురుషులును కూడ దరఖాస్తులను చేయవచ్చును. ఎకరియిందొ వారు కూర్చుండి 'జ్యోతిష్ కమాస్య' గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్ష ప్రశ్నలకు సదుత్తరములు వ్రాసువచ్చును. మాత్రం జ్యోతిష్ కమనిలయమునందలి మాజ్యోతిష్ కమాస్య గ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారును పరీక్షకు దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిష్ కమాస్య గ్రంథముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-12-22 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు.

ద్వితీయబహుమానము రు 50-0-0. ద్వితీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లన్న 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షకులనిలకాములు, బహుమానముల వివరములు, యాకా చురికొన్ని భోక్తృలు జ్యోతిష్ కమాస్య గ్రంథముతో పంపించును. ఈ జ్యోతిష్ కమాస్య గ్రంథము హిందూచట్టే కొని యాడబడినది. ఒక ప్రతి వెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు ఈ విధమ చిరు కామాను వ్రాసిన, వి. సి. గా పంపవలెను.

ప్రీతిగ జ్యోతిష్ కమనిలయం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

కార్యదర్శిగారు.

అమృతాంజనము

వాయువునొప్పులకు వజ్రాయుధము

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

పంచభూమిటిచూచికొనినమోసముగలుగుడు

తలనొప్పుల మాన్పును,

వాయువునొప్పుల బాపును,

సాంధ్యపునొప్పుల బారదోలును,

పోట్లపోగొట్టును.

జ్వరముల భేదించును

వాపుల మాపుమాపును

దగ్గును తగ్గించును

గురదను తొలగించును

అమృతాంజనము

బంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము

తేలుబాధను తీసివేయును

వేలకువేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుల తామర తైలము తీట, గజ్జికి చాల మంచిమందులతో తయారు చేయబడి అనేక యేండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సారులు దీని రాచిన యాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

పండ్ల పోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవహించును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహనీ తైలము 5 తు॥ నూనెగల సీ॥ 1-కి 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రయము జేయు విద్యార్థులు, ప్రియార్థులు, ఉద్యోగియులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక మదరాసు.

మెంటుకలే అందము.

కాలిఫోర్నియా, జాగ్రత్త!

ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె. దీనిని రాజమహారాజు తప్పక వేయును. దీనిని వేయుట ముఖము మీదకు వేయవలె. ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె. ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె.

జామినీ నూనె నెను
ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె. దీనిని రాజమహారాజు తప్పక వేయును. దీనిని వేయుట ముఖము మీదకు వేయవలె. ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె. ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె.

జామినీ నూనె నెను, ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె. దీనిని రాజమహారాజు తప్పక వేయును. దీనిని వేయుట ముఖము మీదకు వేయవలె. ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె. ఇది ముఖము మీదకు వేయవలె.

ది డక్టర్ షుగర్ అందు ఆబుకారి కంపెనీ, లిమిటెడ్.

చామర్లకోట.

మేనేజరు ఏజెంట్:

మెసార్సు షుగర్ కంపెనీ, మదరాసు. సోడాగ్యాసు యిప్పుడు మా చామర్లకోట ఫ్యాక్టరీలో తయారు కాబడుచున్నది. వైచెప్పిన గ్యాసు తయారుచేసే యంత్రసముహాయములు సరిక్రొత్తవియగుటయేకాక గ్యాసుయొక్క పరిశుభ్రతకుగాను మనము చిరకాలమునుండి వీటివిషయములో సంపాదించిన అనుభవపునహాయమువల్ల నవీన పరికరములన్నియు పునయోగించినారము. మాచే తయారుచేయబడిన గ్యాసు క్విలి పో శుభ్రమైనదిన్ని, సోడా, లిమినేడు తదితరమైన పానీయములను తయారుచేయుటకు పునయోగింపవచ్చునని మేము పూచీపడి వక్కాణించి చెప్పగలవారము.

ధరలున్న గ్యాసునుగురించి కావలసిన యితర అంశములను తెలియగోరువారు ఈదిగువ చిరునామాదారువారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

మేనేజర్:

డి. ఎస్. & ఎం. కంపెనీ లిమిటెడ్, చామర్లకోట, గోదావరిజిల్లా.

ముఖ్యగవనింపు
1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.
The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పుడు కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము. హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు. ప్రపంచ విలాసమునకు ప్రాచీనచో ధరల వట్టి పంపబడును.

జాందూ వర్త స్మృతికల్ప వర్ణము
ఆయుర్వేద ఔషధముల కీయములగు (200) పొంబాయి రూ॥ 15. దీనిని ఇండ్లలోనుండు ప్రతిఒకరి కంపెనీ, వాల్ ఏజెంట్లు కావలె.

మొఖ్య భాగవత్తులు
(2) కాశీపట్టణమునుండి, మర్గా మెడికల్ హాపువారి నుండి ఆస్ట్రేలియాకును, ఇండియాకును, ఇతర ప్రదేశములకును ప్రవర్తింపబడును. నేపాల్ } రాజాన రేల్వే 14-5-22 } నల్ జంక్ ఆఫ్ నేపాల్

వనోపధనరస్యరీతి
రక్తహీనతకు, జ్వరము, కడుపుబిరుగు, తలనొప్పులు, ముండు, జ్వరము, కాంచినది ధన 1-10-0. ఇది ముఖ్యమైనది. ఏదైనా రుగ్మతను తయారుచేయుటకు వలెను.

విలాసము పి. డి. సావంత్
రం 144 వనపనాడి, బొంబాయి